

DECIZIE

nr. 02/01

din 26.03.2026

or. Cantemir

**Cu privire la activitatea aparatului președintelui raionului,
subdiviziunilor consiliului raional în anul 2025
și sarcinile pentru anul 2026**

În temeiul art.43, alin.(1), lit.v) din Legea privind administrația publică locală nr.436/2006, Legii privind transparența în procesul decizional nr.239/2008, Legii privind accesul la informațiile de interes public nr. 148/2023, Legii cu privire la actele normative nr. 100/2017, deciziilor nr. 09/28 din 17.12.2024 „Cu privire la aprobarea Programului de activitate al subdiviziunilor consiliului raional și al aparatului președintelui raionului pentru anul 2025” și nr.03/22 din 27.03.2025,, Cu privire la modificarea și completarea deciziei consiliului raional nr.09/28 din 17.12.2024,,Cu privire la aprobarea Programului de activitate al subdiviziunilor consiliului raional și al aparatului președintelui raionului pentru anul 2025”, examinând rapoartele privind activitatea aparatului președintelui raionului și a subdiviziunilor consiliului raional în anul 2025 și sarcinile pentru anul 2026, avizele comisiei consultative de specialitate finanțe, buget, economie și relații transfrontaliere; comisiei consultative de specialitate drept, disciplină și culte; comisiei consultative de specialitate agricultură, industrie, construcție, amenajarea teritoriului și protecția mediului; comisiei consultative de specialitate probleme sociale: învățământ, cultură, turism, protecție socială, sănătate publică, muncă și sport, Consiliul Raional Cantemir,

DECIDE:

01.Se ia act de Raportul privind activitatea în anul 2025 și sarcinile pentru anul 2026 conform anexei, al:

- a) aparatului președintelui raionului;
- b) direcției agricultură, economie, dezvoltare regională și atragerea investițiilor;
- c) direcției finanțe;
- d) secției cultură, turism, tineret și sport .

02.Se stabilesc sarcini prioritare în anul 2026 pentru președintele raionului, vicepreședinții raionului, conducătorii subdiviziunilor consiliului raional:

- a) implementarea deciziei nr.06/02 din 10.09.2024 „Cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare socio-economică a raionului Cantemir pentru anii 2024-2030 ” și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare socio-economică a raionului Cantemir pentru anul 2026;

- b) realizarea prevederilor deciziei nr.09/16 Cu privire la aprobarea bugetului local de nivelul II în lectura a doua pentru anul 2026 din 10.12.2025;
- c) creșterea transparenței actului decizional și facilitarea accesului de interes public;
- d) executarea deciziilor adoptate de consiliul raional în termenii stabiliți;
- e) executarea Programului de activitate a aparatului președintelui raionului, subdiviziunilor consiliului raional pentru anul 2026;

02.1 Direcția Agricultură, Economie, Dezvoltare Regională și Atragerea Investițiilor va asigura:

- a) atragerea proiectelor investiționale pentru APL și producătorii agricoli în vederea dezvoltării, modernizării infrastructurii locale și regionale;
- b) buna gestionare a construcțiilor, reconstrucțiilor drumurilor, străzilor, podurilor, spațiilor și edificiilor publice, sistemelor publice de gospodărie comunală (apă și canalizare, platformelor de depozitare a deșeurilor) prin servicii de întocmire a devizelor de cheltuieli, monitorizarea lucrărilor investiționale;
- c) monitorizarea și raportarea rezultatelor implementării Strategiei de dezvoltare socio-economică a raionului Cantemir pe anul 2026 și a Planului de acțiuni de implementarea a Strategiei de dezvoltare socio-economică a raionului Cantemir pe anii 2024-2030;
- d) organizarea și realizarea procesele de administrare și deetatzare a proprietății publice a raionului, de privatizare și post privatizare;
- e) analiza creșterii economice, estimării nivelului de dezvoltare a ramurilor economiei, elaborării pronosticului de dezvoltare economică a raionului și monitorizarea prețului de piață la servicii și mărfuri;
- f) dezvoltarea sectorului agricol, consolidarea potențialului rezilient la schimbările climatice, de promovare a practicilor agricole inteligente, eficiente și durabile pentru dezvoltarea socio - economică rurală;
- g) inventarierea suprafețelor irigabile în raion și raportarea la următoarea ședință a consiliului raional.

02.2 Direcția finanțe va :

- a) asigura implementarea politicii bugetar-fiscale a statului în cadrul autorităților publice locale de nivelul II pentru anul financiar 2026;
- b) organiza elaborarea și monitorizarea executării bugetului unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea;
- c) asigura gestionarea optimă a resurselor planificate și a patrimoniului public al UAT de nivelul II, conform obiectivelor APL de nivelul II.

02.3 Secția Cultură, Turism, Tineret și Sport va asigura:

- a) dezvoltarea relațiilor externe de parteneriat, elaborarea și promovarea programelor complexe de activități culturale, dezvoltarea turismului etnocultural în unitățile administrativ teritoriale din raionul Cantemir;

- b) crearea condițiilor necesare pentru dezvoltarea creației populare și a formațiilor artistice de amatori, meșteșugurilor tradiționale pentru desfășurarea la nivel a activităților culturale de agrement și sportive;
- c) promovarea politicii de ocrotire, conservare și valorificare a patrimoniului cultural imaterial, de salvare a monumentelor, ansamblurilor muzeistice și siturilor din teritoriul raionului;
- d) promovarea dezvoltării relațiilor externe de parteneriat regional, cooperare transfrontalieră și integrare europeană, de promovare a patrimoniului cultural local și crearea premiselor de atragerea investițiilor externe pentru dezvoltarea turismului etnocultural în unitățile administrativ teritoriale din raionul Cantemir;
- e) coordonarea politicilor publice de tineret și asigurarea implicării active a tinerilor în procesul decizional la toate nivelurile și facilitarea dialogului permanent între tineri și decidenți, prin îmbunătățirea mecanismelor de participare;
- f) dezvoltarea relațiilor externe de parteneriat și organizarea activităților culturale de promovare a creației literare și oportunităților de accesare a fondurilor pentru dezvoltarea culturii, turismului etnocultural, activităților de tineret și sport.

03. Se stabilește că la ședințele ordinare ale Consiliului Raional Cantemir vor fi examinate note informative despre mersul executării sau executarea deciziilor cu termen de control.

04. Vicepreședinții raionului, secretarul consiliului raional, conducătorii subdiviziunilor consiliului raional, aparatul președintelui raionului vor acorda atenție sporită calității activităților și acțiunilor organizate și desfășurate și a documentelor elaborate.

05. Despre rezultatele executării prezentei decizii, Consiliul Raional va fi informat în trimestrul unu al anului 2027 în raportul privind activitatea aparatului președintelui raionului și a subdiviziunilor consiliului raional.

06. Decizia în cauză se aduce la cunoștința factorilor interesați și publicului prin expediere, înmânare și afișare pe stand, publicare pe pagina web a consiliului raional și în Registrul de stat al actelor locale în termenii stabiliți de legislație.

07. Controlul asupra executării deciziei în cauză se pune în seama comisiilor consultative de specialitate ale consiliului raional.

08. Decizia poate fi contestată la Judecătoria Cahul, sediul Cantemir (or. Cantemir, str. Nicolae Testemițanu, 2) în termen de 30 de zile de la data comunicării potrivit prevederilor Codului Administrativ nr. 116/2018

Președintele ședinței

Sergiu BUTUC

Contrasemnează:

Secretară a consiliului raional

Ludmila ȚURCANU

Notă de fundamentare
a proiectului de decizie „Cu privire la activitatea aparatului președintelui
raionului, subdiviziunilor consiliului raional în anul 2025
și sarcinile pentru anul 2026”

Necesitatea elaborării proiectului de deciziei este de a informa autoritatea publică deliberativă, cetățenii interesați, comunitatea raionului Cantemir despre rezultatele obținute de instituția aparatului președintelui raionului Cantemir și subdiviziunile Consiliului Raional în anul 2025 privind realizarea sarcinilor, atribuțiilor, obiectivelor stabilite în Planul de activitate pentru perioada respectivă, precum și a priorităților autorităților publice raionale și sarcinile pentru anul 2026.

1. Denumirea autorului și după caz a participanților la elaborarea proiectului.

Proiectul deciziei conține rapoartele elaborate și prezentate de conducătorii subdiviziunilor Consiliului raional. Rezultatele activității direcției generale învățământ Cantemir vor fi prezentat într-o decizie separată. Raportul privind activitatea aparatului președintelui raionului a fost elaborat de Serviciul administrație publică în baza dărilor de seamă ale angajaților aparatului președintelui raionului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite.

Proiectul de decizie este elaborat în temeiul art.43, alin.(1), lit.v) din Legea privind administrația publică locală nr.436/2006, deciziei nr. 09/28 din 17.12.2024 „Cu privire la aprobarea Programului de activitate al subdiviziunilor consiliului raional și al aparatului președintelui raionului pentru anul 2025” întru asigurarea accesului la informații de interes public al aleșilor locali, cetățenilor și comunității din raionul Cantemir privind activitatea aparatului președintelui raionului, subdiviziunilor consiliului raional în anul 2025 și sarcinile pentru anul 2026.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

01. Se ia act de Raportul privind activitatea în anul 2025 și sarcinile pentru anul 2026 conform anexei, al:

- a) aparatului președintelui raionului;
- b) direcției agricultură, economie, dezvoltare regională și atragerea investițiilor;
- c) direcției finanțe;
- d) secției cultură, turism, tineret și sport .

02. Se stabilesc sarcini prioritare în anul 2026 pentru președintele raionului, vicepreședinții raionului, conducătorii subdiviziunilor consiliului raional:

- a) implementarea deciziei nr.06/02 din 10.09.2024 „Cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare socio-economică a raionului Cantemir pentru anii 2024-2030 ” și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare socio-economică a raionului Cantemir pe anul 2026;

- b) realizarea prevederilor deciziei nr.09/16 Cu privire la aprobarea bugetului local de nivelul II în lectura a doua pentru anul 2026 din 10.12.2025;
- c) creșterea transparenței actului decizional și facilitarea accesului de interes public;
- d) executarea deciziilor adoptate de consiliul raional în termenii stabiliți;
- e) executarea Programului de activitate a aparatului președintelui raionului, subdiviziunilor consiliului raional pentru anul 2026.

02.1 Direcția Agricultură, Economie, Dezvoltare Regională și Atragerea Investițiilor va asigura:

- a) atragerea proiectelor investiționale pentru APL și producătorii agricoli în vederea dezvoltării, modernizării infrastructurii locale și regionale;
- b) buna gestionare a construcțiilor, reconstrucțiilor drumurilor, străzilor, podurilor, spațiilor și edificiilor publice, sistemelor publice de gospodărie comunală (apă și canalizare, platformelor de depozitare a deșeurilor) prin servicii de întocmire a devizelor de cheltuieli, monitorizarea lucrărilor investiționale;
- c) monitorizarea și raportarea rezultatelor implementării Strategiei de dezvoltare socio-economică a raionului Cantemir pe anul 2026 și a Planului de acțiuni de implementarea a Strategiei de dezvoltare socio-economică a raionului Cantemir pe anii 2024-2030;
- d) organizarea și realizarea proceselor de administrare și deetatizare a proprietății publice a raionului, de privatizare și post privatizare;
- e) analiza creșterii economice, estimării nivelului de dezvoltare a ramurilor economiei, elaborării pronosticului de dezvoltare economică a raionului și monitorizarea prețului de piață la servicii și mărfuri;
- f) dezvoltarea sectorului agricol, consolidare a potențialului rezilient la schimbările climatice, de promovare a practicilor agricole inteligente, eficiente și durabile pentru dezvoltarea socio - economică rurală.
- g) inventarierea suprafețelor irigabile în raion și raportarea la următoarea ședință a consiliului raional.

02.2 Direcția finanțe va :

- a) asigura implementarea politicii bugetar-fiscale a statului în cadrul autorităților publice locale de niv.II pentru anul de gestiune 2026;
- b) organiza elaborarea și monitorizarea executării bugetului unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea;
- c) asigura gestionarea optimă a resurselor planificate și a patrimoniului public al UAT de nivelul II, conform obiectivelor APL de niv.II.

02.3 Secția Cultură, Turism, Tineret și Sport va asigura:

- a) dezvoltarea relațiilor externe de parteneriat, elaborarea și promovarea programelor complexe de activități culturale, dezvoltarea turismului etnocultural în unitățile administrativ teritoriale din raionul Cantemir;
- b) crearea condițiilor necesare pentru dezvoltarea creației populare și a formațiilor artistice de amatori, meșteșugurilor tradiționale pentru desfășurarea la nivel a activităților culturale de agrement și sportive;

- c) promovarea politicii de ocrotire, conservare și valorificare a patrimoniului cultural imaterial, de salvare a monumentelor, ansamblurilor muzeistice și siturilor din teritoriul raionului;
- d) promovarea dezvoltării relațiilor externe de parteneriat regional, cooperare transfrontalieră și integrare europeană, de promovare a patrimoniului cultural local și crearea premiselor de atragere a investițiilor externe pentru dezvoltarea turismului etnocultural în unitățile administrativ teritoriale din raionul Cantemir;
- e) coordonarea politicilor publice de tineret și asigurarea implicării active a tinerilor în procesul decizional la toate nivelurile și facilitarea dialogului permanent între tineri și decidenți, prin îmbunătățirea mecanismelor de participare;
- f) dezvoltarea relațiilor externe de parteneriat și organizarea activităților culturale de promovare a creației literare și oportunităților de accesare a fondurilor pentru dezvoltarea culturii, turismului etnocultural, activităților de tineret și sport

03. Se stabilește că la ședințele ordinare ale Consiliului Raional Cantemir va fi examinată informația la general despre mersul executării sau executarea deciziilor cu termen de control.

04. Vicepreședinții raionului, secretarul consiliului raional, conducătorii subdiviziunilor consiliului raional, aparatul președintelui raionului vor acorda atenție sporită calității activităților și acțiunilor organizate și desfășurate și a documentelor elaborate.

05. Despre rezultatele executării prezentei decizii, Consiliul Raional va fi informat în trimestrul unu al anul 2027 în raportul privind activitatea aparatului președintelui raionului și a subdiviziunilor consiliului raional.

4. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu art.32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul deciziei „Cu privire la activitatea aparatului președintelui raionului, subdiviziunilor consiliului raional în anul 2025 și sarcinile pentru anul 2026” a fost coordonat cu președintele raionului, vicepreședinții de raion, avizat de secretara Consiliului Raional.

În scopul respectării prevederilor art.15 din Legea privind transparența în procesul decizional nr.239/2008, proiectul deciziei este plasat pe pagina web oficială a Consiliului Raional Cantemir la compartimentul „Transparența”, subcompartimentul „Consultări publice, secțiunea „Proiecte decizii”.

Președintele ședinței

Sergiu BUTUC

Contrasemnează:

Secretară a consiliului raional

Ludmila ȚURCANU

Raportul
privind activitatea aparatului președintelui raionului în anul 2025
și sarcinile pentru anul 2026

Raportul de activitate pentru anul 2025 reflectă rezultatele obținute de instituția aparatului președintelui raionului Cantemir în realizarea sarcinilor și atribuțiilor, obiectivelor stabilite în Planul de activitate pentru perioada respectivă și a priorităților strategice ale autorităților publice, conform documentelor de politici publice aprobate.

Raportul include o analiză a principalelor procese administrative, a gestionării patrimoniului public al UAT, a indicatorilor economici și sociali, precum și a activității de atragere a investițiilor, evidențiind problemele soluționate în anul 2025 și prioritățile pentru anul 2026.

Activitatea administrativă a autorităților publice raionale, în anul 2025, a fost orientată spre soluționarea problemelor de interes public prin consolidarea capacităților administrative ale autorităților publice locale, eficientizarea managementului instituțional, gestionarea proiectelor investiționale și s-a desfășurat în baza principiilor legalității, transparenței și eficienței.

Instituția aparatului președintelui raionului a asigurat suportul administrativ juridic și organizațional necesar bunei funcționări Consiliului raional și autorității publice executive. Activitatea administrativă a aparatului președintelui raionului a fost planificată, monitorizată și evaluată pentru a asigura realizarea proceselor de bază, operaționale și curente, conform obiectivelor stabilite.

O deosebită atenție, în anul 2025, s-a acordat procesului decizional în scopul implementării cadrului normativ legal și de realizare a competențelor autorității publice deliberative.

Consiliul raional Cantemir a adoptat 211 decizii în cele 9 ședințe convocate, inclusiv 4 ordinare și 5 extraordinare. Ședințele ordinare au avut loc la 27 martie, 26 iunie, 30 septembrie, 10 decembrie. Ședințele extraordinare s-au desfășurat la 10 ianuarie, 03 februarie, 22 mai, 14 august, 22 august.

Totodată șapte chestiuni, din cele 220 proiecte propuse spre examinare în perioada de referință, au fost excluse de pe ordinea de zi și 2 proiecte de decizie nu au fost adoptate.

Comisiile consultative de specialitate ale consiliului raional s-au întrunit în 30 ședințe, inclusiv pe domenii de activitate:

- a) finanțe, buget, economie și relații transfrontaliere -8;
- b) drept, disciplină și culte -9;

- c) probleme sociale: învățământ, cultură, protecție socială, sănătate publică, muncă, activități social-culturale și turism -5;
- d) agricultură, industrie, amenajarea teritoriului și protecția mediului -8.

Prezența medie a consilierilor la ședințele comisiilor consultative de specialitate în anul 2025 a fost de 5,43 consilieri, iar la ședințele consiliului raional a constituit 26 consilieri, în raport cu anul 2024 - 28,6 consilieri. La ședințele ordinare din 27 martie și 10 decembrie 2025 au participat câte 32 de consilieri raionali.

Pe parcursul perioadei de referință, OT Cahul al Cancelariei de Stat a înaintat 3 notificări consiliului raional prin care a solicitat abrogarea sau modificarea a 5 decizii, din care 3 decizii adoptate în ședința din 10 decembrie 2024 au fost abrogate și două decizii adoptate în anul 2025 au fost modificate.

Procesul de organizare și desfășurare a ședințelor Consiliului raional și ale comisiilor consultative de specialitate a fost asigurat prin planificarea ședințelor, elaborarea proiectelor de decizii, elaborarea proiectelor ordinei de zi, emiterea dispozițiilor de convocare, publicarea anunțurilor despre ședință, coordonarea materialelor pe marginea problemelor supuse dezbaterii și a chestiunilor suplimentare, avizarea proiectelor, înștiințarea consilierilor despre ședințe, publicarea și consultarea publică a proiectelor, pregătirea setului și transmiterea materialelor, participarea la ședințe a consilierilor și a specialiștilor responsabili și examinarea materialelor ședinței, asistența profesională, informațională și practică oferită aleșilor locali și persoanelor cu statut de demnitate publică în cadrul ședințelor, efectuarea lucrărilor de secretariat, contrasemnarea și publicarea deciziilor, remiterea și comunicarea în termen a deciziilor adoptate către autorități și persoane interesate și informarea publicului larg despre ședințe.

Pentru buna organizare a consultărilor publice obligatorii a fost elaborat Programul proiectelor de decizie pentru consultări publice obligatorii pentru anul 2025, adoptat prin decizia nr.09/30 din 17.12.2024. Au fost organizate 5 audieri publice a proiectelor de decizii supuse consultărilor publice obligatori, rezultate cu 16 recomandări/propuneri/sugestii recepționate de la publicul larg, din care 12 au fost acceptate. Dosarele consultărilor publice au fost prezentate comisiilor consultative de specialitate și consiliului raional. Programul a fost realizat în proporție de 100 %, toate proiectele de decizie au fost postate pentru consultări publice pe pagina web a consiliului raional și pe panoul informativ al consiliului raional în termen.

Deciziile consiliului raional, procesele verbale ale ședințelor au fost publicate, conform prevederilor articolul 10¹, alin.(1) al Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală în Registrul de stat al actelor locale și pe pagina oficială a autorității publice.

Autoritatea publică executivă a raionului, în anul 2025, întru exercitarea competențelor a emis total 638 de dispoziții cu caracter normativ și individual, a semnat 195 contracte/acorduri (locațiune, comodat, prestări servicii, răspundere materială, depozit, acorduri individuale de muncă/adicionale etc.), 101 acte pentru proceduri de achiziții publice (contracte /acorduri adiconale/ devize de cheltuieli/ declarații), iar în

calitate de ordonator principal de buget a semnat 678 ordine de plată, 102 note de plată și 257 indicații de finanțare a instituțiilor publice subordonate Consiliului raional.

Conducerea raionului Cantemir, pe parcursul anului 2025, a soluționat probleme menite să răspundă nevoilor și intereselor locuitorilor raionului Cantemir.

Astfel, **Programul de repartizare a Fondului Rutier în anul 2025**, aprobat prin decizia nr. 09/14 din 17.12.2024,, Cu privire la aprobarea Programului de repartizare a Fondului Rutier pentru anul 2025” și ulterior modificat prin deciziile: nr.01/09 din 10.01.2025, nr.03/41 din 27.03.2025, nr.04/03 din 22.05.2025, nr.07/01 din 22.08.2025, nr.08/13 din 30.09.2025 **a fost planificat la suma de 14 190 700 lei**, astfel:

- întreținerea de rutină a drumurilor – 4 334,31 mii lei ;
- lucrări pentru asigurarea securității circulației rutiere - 10,0 mii lei;
- întreținerea drumurilor pe timp de iarnă - 117,0 mii lei;
- administrarea drumurilor publice - 100,0 mii lei;
- executarea lucrărilor de proiectare și evaluare a drumurilor - 633,0 mii lei;
- reparația drumurilor și a construcțiilor inginerești pe următoarele sectoare de drum:

L604 Drum de acces spre Porumbești -1.00km - 6825,79 mii lei;

L607 Drum de acces spre Antonesti -Leca - 2170,60 mii lei.

În rezultatul procedurilor de achiziții publice, **Programul Fondului Rutier a fost realizat la suma de 14 129 430,87 lei, pentru următoarele lucrări și servicii:**

a) lucrări de reabilitare a drumurilor la suma de 11590 422,53 lei, din care:

- lucrări de reparație drumului de acces spre Porumbești, r.Cantemir cu lungimea de 1,3 km în valoare de 6 825 772,06 lei;
- lucrări de reparație capitală a drumului local L 599, sector PK29+75---PK32+75 la valoarea de 2 141 358,11 lei (drum de acces spre Capaclia);
- lucrări de reconstrucție a degradărilor apărute în urma precipitațiilor pe drumul de acces L604 R34-Antonești-Leca (km 3+335 cu 850m² și S -850m² și L =100m) , inițial au fost contractate lucrări la suma de 2 170 590,70 lei , iar în urma modificărilor contractului valoarea lucrărilor s-au redus la suma de 1 912 005,72 lei;
- lucrări de reparație a drumului localL614 Cîșla-Suhat-Baimaclia-11032,65 lei;
- lucrări de reparație a drumului public de acces la intrare spre s.Lărguța, r.Cantemir L603 în valoare de 460 310,38 lei;
- lucrări de reparației a drumurilor locale în s.Leca, r.Cantemir- 239 943,61 lei.

b) lucrări de întreținere a drumurilor la suma de 1731 360,44 lei, din care :

- lucrări de întreținere, rutină și reparații curente a drumurilor publice locale din raionul Cantemir pentru anul 2025, în valoare de 1 094 543,10 lei ;
- lucrări de întreținere a drumurilor locale(cositul vegetației) -108154,62 lei;
- lucrări de asigurare a securității rutiere pentru drumurile din subordinea Consiliului raional Cantemir - 46 706,10 lei;

- servicii de montare a parapetului metalic la drumuri H1-A-W4(L603-R-35-Lărguța
- Cîrpești-G136) la suma de 127 956,62 lei;
- procurări de utilaj la costul de 354,0 mii lei.

c) servicii de proiectare la suma de 807 647,90 lei, din care:

- servicii de autor la costul de 32 088,0 lei;
- responsabili tehnici la costul de 122 821,88 lei;
- lucrări de proiectare la costul de 629 434,0 lei.

Necesitățile de reparație și întreținere a celor 104 km de drumuri administrate de Consiliul raional sunt mult mai mari decât posibilitățile oferite de Programul Fondului Rutier aprobat pentru anul 2025. Cu toate acestea, grupul de lucru pentru achiziții publice în procedurile desfășurate a negociat/reevaluat și a obținut o reducere a costului lucrărilor de reconstrucție a degradărilor apărute în urma precipitațiilor pe drumul de acces L604 R34-Antonești-Leca la valoare de 258 584,98 lei, care au fost direcționate către alte necesități de întreținere a drumurilor. La situația decembrie 2025 necesita reconstrucție patru poduri avariate cu deviz de cheltuieli de 25 000,0 mii lei, două drumuri de acces în două localități la suma de 48 000,0 mii lei, conform proiectelor tehnice și 47 km de drum de acces în variantă albă care necesită 100 000,0 mii lei pentru asfaltare.

Activitatea autorităților publice raionale, în perioada de referință, s-a axat pe consolidarea capacității administrative ale autorităților publice locale și facilitarea conexiunii la programele investiționale guvernamentale creând oportunități de accesare a proiectelor strategice de dezvoltare locală și regională în unitățile administrativ-teritoriale din raionul Cantemir.

Proiectele regionale strategice la care Autoritățile raionale au contribuit sunt :

-180 000 lei, alocați de Consiliul raional primăriei Cania, servicii de proiectare achiziționate de pentru Platforma de colectare și sortare a deșeurilor din s.Cania, un aport financiar important la proiectul pe domeniul managementului deșeurilor, care se află la etapa de inițiere a procedurii de achiziții a lucrărilor la suma de 4 600 mii euro, beneficiari ai proiectului sunt cetățenii celor 27 unități administrative-teritoriale de niv.I ale raionului, agenți economici, instituții publice și APL;

- 300,0 mii lei alocați de Consiliul Raional Cantemir pentru reparația cabinetului de fizioterapie, kinetoterapie și contribuția la proiectul investițional „Dotarea cabinetului de kinetoterapie și fizioterapie cu dispozitive medicale performante”, finanțat de Compania Națională de Asigurări în Medicină, soldat cu achiziție în valoare de 119,0 mii lei și dotarea cu trei dispozitive performante, puse în funcțiune la IMSP Centrul de Sănătate Cantemir, oferă pacienților condiții de calitate, acces la tratamente mai eficiente, recuperare mai rapidă, confort sporit pe parcursul terapiei, contribuie la reducerea migrației pacienților către alte localități pentru tratamente de specialitate, făcând serviciile mai accesibile și mai eficiente pe termen lung.

Contractul de grant în valoare totală de 2.333.646,21 EUR, semnat la 3 decembrie 2025 de președintele raionului, investiții atrase pentru achiziționarea și dotarea cu

tehnică specializată, în cadrul Programului Interreg VI-B NEXT Bazinul Mării Negre, este un pas esențial de creștere a capacităților de intervenție ale autorităților publice locale și siguranței cetățenilor raionului în cazul producerii situațiilor excepționale și a calamităților naturale. Cu acestea, reacția de răspuns a autorităților publice locale din raionul Cantemir va fi mai rapidă, mai eficientă și mai coordonată în fața situațiilor de risc. Contribuția Consiliului raional fiind de **10% (83.242,68 EUR)** din valoarea totală a proiectului și urmează a fi achitată în anul 2026.

Investiții alocate de Consiliul Raional Cantemir în anul 2025 pentru sustenabilitatea proiectelor de dezvoltare locală s-au materializat la suma de 3 488,0 mii lei. Alte necesități susținute financiar de Consiliul raional la suma de 830 000 lei pentru: achiziționarea a 200 de exemplare a cărții „Pe cea vale la Țiganca”, alimentarea a 337 elevi instituționalizați din familii social – vulnerabile, delegarea a 7 echipe de la Școala Sportivă Cantemir (126 persoane - copii/antrenori) la Campionatul Național de Mini - Fotbal, Liga (A), achiziționarea produselor cu amestecuri lactate la 41 copii de vârstă fragedă (0 - 1 ani) din familii socialmente-vulnerabile, organizarea și desfășurarea sărbătorii „Ultimul snop”, ajutor financiar unei persoanei din s.Șamalia, care a suferit în urma unui accident cerebral.

Investiții valorificate în sumă de 3 488,0 mii lei alocați de Consiliul raional în anul 2025 au facilitat susținerea a 19 proiecte de dezvoltare locală a localităților raionului.

Un suport financiar important în valoare 628,0 mii lei, din care 520,0 lei achitați în anul 2024 pentru elaborarea proiectului tehnic și 108,0 mii lei achitați în anul 2025 pentru verificarea proiectului de execuție, alocați de Consiliul raional la proiectul „Construcția magistralei de apeduct pentru satele raionului Cantemir (Cantemir, Lărguța, Cîrpești, Țiganca, Stoianovca) – Etapa I”, finanțat din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală, ediția 2024, în valoare de 52 484 520 lei și contribuția de 10% = 5 248 452 lei, 47 236 068 lei - surse din FNDRL, prevede construcția magistralei de apeduct Cantemir, Lărguța, Cîrpești, Țiganca, Stoianovca și conexiunea la sistemul de apeduct al or. Cantemir, alimentat din r.Prut, prin care se va asigura furnizarea apei potabile către localitățile menționate la normative sanitare epidemiologice în vigoare.

Cale de acces cu o suprafață de 646 m² pavați în fața instituțiilor medicale IMSP Centrului de Sănătate Cociulia și Punctului de Asistență Medicală Urgentă din s.Cociulia, la suma de 170 000 lei alocați de Consiliul raional, facilitează accesul cetățenilor în instituțiile medicale respective și îmbunătățește infrastructura locală a sistemului de sănătate.

Drum reparat în variantă albă pe o lungime de 250 m în s.Coștangalia, în valoare de 150 000 lei, alocați primăriei de către Consiliul raional, îmbunătățește accesul la instituțiile publice și calitatea vieții cetățenilor în localitate, proces-verbal de reparație a lucrărilor executate pe anul 2025.

Garaj, aferent sediului primăriei Pleșeni, construit la suma totală de 464 785 lei, din care 50 000 lei alocați Primăriei Pleșeni de către Consiliul raional – suport financiar

pentru consolidarea capacității administrative a instituției autorității publice locale din c. Pleșeni, proces-verbal-01 din august 2025 de recepție a lucrărilor executate.

Podet și drum asfaltat pe str. Uzinelor sec. 2, din s. Tartaul pe o suprafață de 2 400 m² la suma totală de 748 499 lei, din care 537 470 lei din bugetul APL niv.I, 61 029 lei de la Comisia Situații Excepționale (HG nr.208/2025) și 150 000 lei alocați de Consiliul raional- suport financiar pentru infrastructura locală de drumuri.

Clădirea bibliotecii din s.Leca reparată capital, la cost de 76 770 lei din suma de 100 000 lei alocați primăriei Antonești de către Consiliul raional este un suport considerabil pentru dezvoltarea capacității administrative ale autorităților publice locale din c.Antonești și aportul APL raionale la îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de bibliotecă.

Căi de acces pavate cu lungimea de 1 km către str.Tineretului și Căminul cultural din s. Porumbești la cost total de 881 380 lei, din care 150 000 lei alocați primăriei Porumbești de către Consiliul raional, este un aport la dezvoltarea infrastructurii locale ce îmbunătățește calitatea vieții în localitate și facilitează accesul cetățenilor la instituția de cultură, procese - verbale de execuție a lucrărilor din noiembrie 2025.

Cale de acces și scuar pavat pe o suprafață de 240 m² în valoare totală de 239 988,67 bani în centul satului Toceni, din care 70 000 lei alocați primăriei de către Consiliul raional, suport financiar la dezvoltarea infrastructurii locale ce sporește accesul și calitatea vieții cetățenilor în c.Toceni, proces -verbal de recepție a lucrărilor executate din iunie 2025, proces-verbal de recepție a lucrărilor executate în aprilie 2025;

Un aport considerabil în valoare de 150 000 lei, pentru lucrări de captare a apei de la un izvor prin conexiunea la rețeaua de apeduct a satului Baimaclia, alocați primăriei Baimaclia de către Consiliul raional, contribuie la dezvoltarea sistemului de apeduct local și creșterea calității vieții cetățenilor prin accesul permanent la servicii de apă potabilă la robinet de la resursa de apă din c.Baimaclia.

Proiect tehnic al Casei de cultură din s.Cană la suma de 250 000 lei, alocați Primăriei Cană de către Consiliul raional, - contribuție importantă la implementarea proiectului de reconstrucție a obiectivului social menționat, contract de finanțare ONDRL(Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală) la suma de 4 125 650,00 lei , beneficiari - 4500 locuitori ai c.Cană, 2 cercuri culturale cu 20 membri și 6 angajați ai Casei de Cultură.

Clădirea bibliotecii publice din s. Capaclia reabilitată, costul lucrărilor în valoare totală de 437 531 lei din care 150 000 lei alocați primăriei Capaclia de către Consiliul raional, suport financiar considerabil la infrastructura socială locală și condiții îmbunătățite pentru biblioteca din s.Capaclia, beneficiari - autoritățile publice locale și cetățenii s. Capaclia, proces- verbal de recepție a lucrărilor prezentat.

Acoperiș reparat al Centrului cultural din s.Lingura din următoarele surse financiare: contribuție în valoare de 7000 lei din bugetul local niv.I, 175 566 lei din proiect finanțat de GAL, 150 000 lei alocați primăriei Lingura de către Consiliul raional - suport

financiar considerabil la îmbunătățirea infrastructurii sociale locale, beneficiari cetățenii, APL niv.I din c.Lingura.

Centrul Multifuncțional din s. Ghioltosu dotat cu mobilier procurat la suma de 149 950 lei, din suma de 150 000 lei alocați primăriei Țiganca de către Consiliul raional, suport financiar oferit la dotarea complexului de joacă cu atribute pe teren pentru 70 copii beneficiari ai satului Ghioltosu, act de predare – primire a dispozitivelor procurate prezentat.

Cale de acces pavată pe o suprafață de 238 m² și 58 m bordură la grădinița nr.2 din s.Gotești în valoare de 200 mii lei, din care 50 000 lei din bugetul c.Gotești și 150 000 lei alocați primăriei Gotești de către Consiliul raional, suport financiar considerabil la dezvoltarea infrastructurii locale ce îmbunătățește accesul în instituția preșcolară a beneficiarilor proiectului -copii, părinți, angajați ai instituției.

Cu suportul financiar în valoare de 150 000 mii lei, alocați de Consiliul raional pentru delegarea și participarea a 7 echipe ale Școlii Sportive Cantemir - 126 persoane(copii/antrenori) la Campionatul Național de Mini - Fotbal, Liga (A) Copii – Juniori, ediția 2024-2025, organizat de Federația Moldovenească de Fotbal, a fost realizată susținerea activității competitive a copiilor care practică sportul de masa în cadrul programului instituțional. Echipele cu diferite categorii de vârstă s-au clasat pe locurile: II-1 echipă, III-3 echipe, IV- 1 echipă și V - 1 echipă.

Copii de vârstă fragedă (0 - 1 ani), în număr de – 41, din familii socialmente-vulnerabile au beneficiat de produse cu amestecuri lactate, în anul 2025, în valoare de 35,0 mii lei alocați de Consiliul raional pentru IMSP Centrul de Sănătate Cantemir, factură prezentată la suma de 20 044,08 bani.

În anul 2025 șapte cetățeni din raion au primit suport financiar, conform demersurilor, pentru tratamente medicale în sumă totală de 73,0 mii lei, respectiv din localitățile: s.Flocoasa - 12,0 mii lei, c.Enichioi-10,0 mii lei, s.Țărăncuța-15,0 mii lei, s.Lărguța-3,0 mii lei, or.Cantemir -15,0 mii lei, or. Cantemir -3,0 mii lei, s.Cîrpești - 15,0 mii lei, alocați de Consiliul raional Cantemir din fondul de rezervă.

Servicii de proiectare la suma de 470 000 lei alocați primăriei Ciobalaccia pentru lucrări de reparație capitală, termoizolare a fațadei, reabilitarea acoperișului, a rețelelor de electricitate, amplasarea panourilor fotovoltaice la cădirile grădinițelor din s.Ciobalaccia și s.Flocoasa - un suport financiar considerabil autorităților publice locale din c.Ciobalaccia oferit de către Consiliul raional pentru reconstrucția și modernizarea instituțiilor preșcolare pentru cei 100 preșcolari și angajații celor 2 instituții.

Clădirea Oficiului Medicilor de Familie din s.Taraclia, c.Plopi reparată la suma de 60 000 lei alocați primăriei c.Plopi de către Consiliul raional, un aport important la consolidarea edificiului instituției medicale și condiții decente pentru prestarea serviciilor medicale cetățenilor din s.Taraclia, c.Plopi.

Acoperișul Blocul 3 al grădiniței de copii s. Enichioi schimbat la cost total 243 203 lei, din care 200 000,0 lei alocați de către Consiliul raional- aport financiar considerabil

oferit la consolidarea edificiului instituției medicale și condiții create pentru prestarea serviciilor medicale cetățenilor comunei Enichioi în OMF Enichioi, r.Cantemir.

Elevi din treapta gimnazială și liceană, în număr de 337 persoane din familii social – vulnerabile, care sunt transportați din localități unde nu sunt instituții de învățământ, au fost alimentați în semestrul II al anului de studii 2024 – 2025 (90 zile) la suma totală de 521 000 lei, din care 495000 lei surse alocate de către Consiliul raional.

20,0 mii lei alocați de Consiliul raional Cantemir pentru achiziționarea a 200 de exemplare a cărții „Pe cea vale la Țiganca”, contract nr. 14/2025, tiraj 200 exemplare la preț unitar -100 lei, 132 pagini, format A5, din care 90 exemplare distribuite Secției Cultură Turism, Tineret, Sport, care au fost repartizate celor 45 biblioteci publice din localitățile raionului și DGÎ.

Sumă de 330,0 mii lei alocată primăriei or.Cantemir, contribuție la implementarea proiectului „SALT- Cantemir –de la talente locale la campioni naționali !”, proiect finanțat din FNDRL -18 44193,00 lei, o contribuție la dezvoltarea infrastructurii locale.

Un aport incontestabil pentru localitățile raionului Cantemir revine și proiectului „**Farmacie în Satul Tău**” cu nouă farmacii noi deschise în satele Cîrpești, Cania, Sadic, Porumbesti, Lărguța, Enichioi, Tartaul, Chioselia, Vișniovca, care asigură cu medicamente esențiale cetățenii și contribuie la îmbunătățirea accesului la tratamente sigure și accesibile pentru toți pacienții, inclusiv cei vârstnici și persoanele cu boli cronice.

Consiliul raional Cantemir, prin decizia nr.03/35 din 27.03.2025, a transmis autorității publice locale de nivelul I Baimaclia, volume de lucrări îndeplinite în perioada lunii decembrie 2024, mijloace fixe în sumă totală de 37 800,55 lei, surse din bugetul instituției pentru lucrări de conectare la rețeaua de canalizare a Școlii de Arte, filiala Baimaclia pentru evidență contabilă și majorarea valorii de bilanț a mijloacelor fixe. Lucrările efectuate și transmise este un suport autorității publice din c.Baimaclia la consolidarea edificiului instituției.

Prin decizia nr.03/40 din 27.03.2025 Consiliul raional Cantemir a transmis în gestiune economică Substației Asistență Medicală Urgentă Cantemir un Generator BENZ BG 9500 în valoare de 8702,50 lei pentru asigurarea unui regim continuu al activității instituției medicale.

Prin decizia nr. 03/34 27.03.2025 Consiliul raional Cantemir a transmis cu titlu gratuit bunuri materiale în suma de 101 078,08 bani (costume naționale)din gestiunea secției cultură, turism, tineret și sport în proprietatea primăriei Ciobalaccia, un suport considerabil autorității publice din c.Ciobalaccia.

Prin decizia nr. 03/31 din 27.03.2025 Consiliul raional Cantemir a aprobat luarea la evidență contabilă a investițiilor în sumă de 9 083 047,93 lei, valorificate în cadrul proiectului „Escapeland-Dezvoltare și Promovare în Comun a Turismului Activ în Bazinul Mării Negre” din care 9 002 324,73 lei pentru renovarea și dotarea imobilului Școlii Sportive, cu suprafața de 775,1 m², iar la suma de 80 723,20 lei s-au procurat echipamente bunuri care sunt luate la evidența contabilă a aparatului președintelui.

Prin decizia nr.05/31 din 26.06.2025 Consiliul raional Cantemir a transmis documentația de proiect și cheltuielile aferente acesteia, în sumă totală de 295 100 lei autorității publice locale de nivelul I - Primăria orașului Cantemir, suport la proiectul în derulare, finanțat de Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală (ONDRL) la suma de 9 901 070,78 lei, aport la dezvoltarea infrastructurii locale de sport.

În cadrul proiectului european EUroBRIDGE-UA-MD, desfășurat la data de 5 noiembrie 2025, a avut loc semnarea Acordului de Parteneriat între Consiliul Raional Cantemir și Consiliul local al satului Krasnosilka, din raionul Odesa, regiunea Odesa, Ucraina.

Un suport considerabil din partea Consiliului raional a fost alocarea sumei de 408,0 mii lei primăriei Tartaul pentru întreținerea activității Postului de salvatori și pompieri pe lângă Consiliul sătesc Tartaul.

Consiliul raional Cantemir a achitat suma de 79,0 mii lei, în anul 2025, pentru împrumutul contractat din 04.10.2018 prin acord de recreditare cu Ministerul Finanțelor la Proiectul de construcție a locuințelor pentru păturile social/economic vulnerabile II.

Pentru realizarea controlului intern managerial și eficientizarea activității administrative a instituției aparatului președintelui raionului s-au întreprins acțiuni concrete întru respectarea standardelor naționale ale controlului intern managerial, cum ar fi: identificarea și descrierea proceselor (de bază, operaționale și curente), elaborarea și completarea Registrului riscurilor pentru anul 2025, monitorizarea realizării obiectivelor de activitate și a acțiunilor întreprinse în asigurarea respectării standardelor naționale ale controlului intern managerial din sectorul public, raportarea indicatorilor de performanță privind elaborarea și ajustarea cadrului normativ instituțional la actele normative în vigoare, s-a coordonat și raportat nivelul de conformitate instituțională la parametrii normativi ai controlului intern managerial către autoritatea publică ierarhic superioară, s-a emis și publicat declarația anuală de răspundere managerială a autorității publice executive.

Autoritatea publică executivă raională a asigurat managementul resurselor umane oferind suport de specialitate, în aparatul președintelui raionului la elaborarea organigramei, structurii și efectivului limită ale autorităților publice raionale și entităților publice subordonate acestora. Procedurile legale de recrutare, selectare organizate în condiții transparente, pe bază de merit și de integritate profesională au rezultat cu angajarea a 10 specialiști la funcții publice vacante în cadrul aparatului președintelui raionului și subdiviziunile consiliului raional și a 18 persoane la posturi de muncă vacante în cadrul serviciului auxiliar, aparatul președintelui raionului. În acest sens au fost completate și prezentate Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă formulare ale funcțiilor vacante pentru evidența și publicarea acestora pe platforma electronică, iar pe pagina web a autorității publice s-au publicat anunțuri, rezultatele concursurilor desfășurate pentru funcțiile publice declarate vacante. Semestrial s-au elaborat și prezentat Scheme de încadrare a personalului, s-au desfășurat evaluări a performanțelor profesional, iar lunar s-a întocmit și prezentat tabelul de pontaj. Pentru funcționarii publici, aleșii locali a fost oferit suportul informațional necesar la

depunerea declarațiilor de avere și interese personale. În perioada de raportare au fost elaborate și prezentate informații Serviciului Tehnologiei Informației și Securității Cibernetice pentru 37 semnături electronice, din care 10 la angajare, 20 de prelungire a termenului și 7 de revocare pentru termen expirat.

Pe segmentul de integritate instituțională și personală, la solicitarea ANI a fost oficial confirmată lipsa declarației unui conflict de interese real nedeclarat a unui conducător al instituției medicale, care a activat în anul 2024.

Asistența juridică președintelui raionului, funcționarilor publici, angajaților din cadrul aparatului președintelui a fost acordată de serviciul juridic la solicitările parvenite.

Specialiștii aparatului președintelui raionului pentru perioada de referință au elaborat, avizat la legalitate proiecte de decizii, de dispoziții ale președintelui raionului și au publicat actele emise de autoritatea publică executivă în Registrul de Stat al Actelor Locale și Registrul de evidență al instituției.

Proiectele de acte administrative și juridice, în procesul de administrare și gestionare a bunurilor/surselor/resurselor autorității publice au fost examinate de specialiștii responsabili, conform competențelor, la diferite etape ale procedurilor administrative și au vizat: planificarea, elaborarea proiectelor și ajustarea la cadrul normativ legal, calculul costului, elaborarea și publicarea anunțului și a comunicatului, perfectarea proiectelor de acte juridice, organizarea ședințelor, prezentarea/argumentarea intențiilor și a rezultatelor scontate, verificarea și evaluarea specializată a capacităților tehnice și de resurse disponibile a ofertantului la etapa de selectare, negocierea prețului de achiziții publice, expunerea la licitație a loturilor de bunuri și stabilirea pașilor, pregătirea/perfectarea pachetului de acte pentru înregistrarea bunului, contractarea lucrărilor/serviciilor, monitorizarea executării clauzelor contractuale, perfectarea și prezentarea actelor la terminarea lucrărilor, evidența contabilă și inventarierea bunurilor, achitarea și încasarea mijloacelor financiare/ raportarea instituțională, casarea bunurilor uzate, recrutarea/ selectarea/ angajarea/ evaluarea resurselor umane și modificarea raporturilor de muncă.

Procesul de gestionare a bunurilor UAT de niv.II și a surselor/resurselor autorității publice locale de niv.II, în anul 2025, a inclus un volum al activității administrative cuprins în 68 contracte de locațiune, 22 contracte de prestări servicii (anual), 3 contracte de comodat, 6 contracte de locațiune (pentru apartamente sociale), 19 acorduri adiționale privind modificarea contractelor, 9 acte de predare-primire a bunurilor, 3 acorduri de radiere din Registrul bunurilor imobile, 19 contracte individuale de muncă, 55 acorduri adiționale a contractelor individuale de muncă.

Aparatul președintelui raionului a asigurat secretariatul lucrărilor pentru 29 ședințe ale grupului pentru achiziții publice, 6 ședințe ale Comisiei pentru negocieri directe, 3 ședințe ale Comisiei raionale pentru Situații Excepționale, 2 ședințe ale Comisiei de inventariere a bunurilor, 4 ședințe ale Comisiei pentru privatizarea spațiului locativ, 28 ședințe ale Comisiei de concurs pentru ocuparea funcției publice vacante din aparatul președintelui raionului și subdiviziunile Consiliului raional, 2 ședințe ale Comisiei

raionale pentru recrutare și încorporarea tinerilor, 2 ședințe ale Comisiei pentru asigurarea circulației rutiere, 3 ședințe ale Comisiei raionale pentru domeniul locuințelor sociale, 2 ședințe ale Comisiei pentru drepturile omului, 2 ședințe ale Comisiei teritoriale pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, 5 ședințe ale Comisiei de evaluare și validare a indicatorilor de performanță a activității Instituțiilor Medico-Sanitare Publice pentru stabilirea sporului conducătorilor de instituții, 20 ședințe ale Comisiei pentru stabilirea vechimii în muncă. Pentru asigurarea bunei desfășurări a ședințelor au fost perfectate: proiecte de acte administrative, procese – verbale, anunțuri, comunicate, alte materiale de suport pentru buna desfășurare a procedurilor administrative.

Comisia raională de licitație a organizat și petrecut 2 licitații cu strigare, în rezultat au fost atribuite 2 contracte de dare în locațiune a unor bunuri pe un termen de 3 ani. În acest sens au fost elaborate și publicate 2 anunțuri în Monitorul Oficial privind desfășurarea licitației, precum și publicarea pe pagina oficială a autorității publice.

Bugetul aparatului președintelui raionului și a serviciilor pe programe bugetare, pentru anul 2025, a fost preconizat la suma de 24 594,9 mii lei, executat la suma de 36 900,0 mii lei cu rezultat financiar înregistrat de 3 059,0 mii lei, din suma estimată la venituri efective de 37 244,9 mii lei și executare efectivă de 34 186,0 mii lei.

Bilanțul contabil, la începutul anului de gestiune 2025, constituia pe activ în sumă de 108478,9 mii lei și pasiv în sumă de 108 478,9 mii lei, iar la sfârșitul perioadei de gestiune constituie pe activ în sumă de 96 522,8 mii lei și pasiv în sumă de 96 522,8 mii lei.

Mijloacele fixe la începutul anului 2025 constituia în sumă de 142 745,3 mii lei, iar la sfârșitul perioadei – 134086,8 mii lei. În perioada de raportare au fost efectuate:

- reparații capitale în sumă de 66 310 lei;
- procurări de mijloace fixe în sumă de 726 389,92 lei;
- primite cu titlu gratuit în sumă de 18 450 mii lei, Primăria Cantemir;
- primite cu titlu gratuit în sumă de 439,2 mii lei, costul reparațiilor efectuate de Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud, conform deciziei Consiliului raional Cantemir nr.04/04 din 22.05.2025.

Majorarea valorii mijloacelor fixe din contul investițiilor capitale în curs de execuție pentru:

- clădiri în sumă de 8 475 851.49 lei;
- utilaje în sumă de 322 865.00 lei;
- mobilieri în sumă de 304 705,0 lei, conform deciziei Consiliului raional Cantemir nr.03/31 din 27.03.2025.

Micșorarea valorii mijloacelor fixe și anume 319 - investiții capitale în curs de execuție în sumă de 9103421,49 lei și transmise cu titlu gratuit;

- clădire în sumă de 8 475 851,48 lei,
- utilaje în sumă de 403 588,20 lei;

- mobilier în sumă de 304 705,00 lei, conform deciziei Consiliului raional Cantemir nr.03/31 din 27.03.2025;
- (cărți) în sumă de 6000 lei, conform demersului Direcției Generale Învățământ;
- (cărți) în sumă de 9000 lei, conform demersului Secția Cultură Turism Tineret și Sport Cantemir;
- (cărți) în sumă de 5000 lei, conform demersului Centrul de promovare a sănătății și educație pentru sănătate;
- utilaje în sumă de 244 923,00 lei casarea mijloacelor fixe, conform deciziei Consiliului raional Cantemir nr.09/11 din 10.12.2025;
- (mobilier) în sumă de 94 830,80 lei casarea mijloacelor fixe, conform deciziei Consiliului raional Cantemir nr.09/11 din 10.12.2025;
- micșorarea codului eco 316 - mobilier în sumă de 74 303.50 lei, din contul 339 alte materiale, conform deciziei Consiliului raional Cantemir nr.09/11 din 10.12.2025.

Stocurile de materialele circulante constituiau la început de an 2025 în sumă de 137,1 mii lei, iar la sfârșit de perioadă constituie în sumă de 192,1 mii lei :

- s-au procurat materiale la suma de 635,0 mii lei;
- majorarea codului eco 339- alte materiale în sumă de 74 303,50 lei;
- au fost decontate materiale la suma de 624,7 mii lei;
- au fost transmise materiale cu titlu gratuit la suma de 22,8 mii lei, (lengerie de pat) IP Școala sportivă raională Cantemir, conform deciziei Consiliului raional Cantemir nr.03/31 din 27.03.2025.

Cheltuieli de casă în anul 2025 au fost la suma de 22879,4 mii – lei, inclusiv:

- Cheltuieli de personal - 4940,2 mii lei;
- Contribuții de asigurări sociale - 1411,4 mii lei;
- Bunuri și servicii - 9697.4 mii lei;
- Subsidii - 504.5 mii lei;
- Prestații de asistenta sociala - 169.0 mii lei;
- Indemnizații - 49.0 mii lei;
- Cotezații - 246.5 mii lei.

În anul 2025 au fost planificate surse pentru dezvoltarea profesională a specialiștilor aparatului președintelui raionului în sumă de 10 000 lei, din care s-a valorificat suma de 9 812,0 lei, achitate pentru participarea la instruirea a 2 specialiști, inclusiv specialistul principal responsabil de achiziții publice și specialistul responsabil de relații cu publicul.

La contul Consiliul raional Cantemir, pentru anul de gestiune 2025, s-a acumulat suma de 3 133 143,30 bani,- plata locațiunea bunurilor patrimoniului public, din care 123 091,55 bani plata locațiune (apartamente sociale).

Activitatea grupului de lucru pentru achiziții publice a fost orientată spre realizarea obiectivelor stabilite în Planul de achiziții publice și eficientizarea activității, asigurarea legalității în organizarea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice.

În procesul de achiziții publice, grupul de lucru întrunit în 29 ședințe, a asigurat obiectivitatea, imparțialitatea procedurilor, transparența, evaluarea, compararea ofertelor și participarea pe scară largă a operatorilor economici.

Întru asigurarea transparenței activității grupului și a procedurilor de achiziții publice și a celor 12 modificări/completări efectuate la Planul de achiziții publice au fost publicate circa 70 de acte pe pagina web a autorității publice.

Conform planului de achiziții aprobat cu modificările și completările ulterioare, valoarea achizițiilor pentru anul 2025 a constituit 16 982,79 mii lei, valoarea achizițiilor realizate a fost de 16 911,55 mii, iar valoarea achizițiilor publice de valoare mică raportate constituie 3 448,6 mii lei. Total au derulat 260 achiziții prin 38 contracte elaborate, 222 facturi publicate și 11 acorduri adiționale - înregistrate la Trezoreria Cahul.

Ca rezultat al procedurilor realizate în sistemul informațional SIA RSAP au fost înregistrate 7 contracte, 3 acorduri adiționale (5 contracte de antrepriză, 1-contract de bunuri, 1 contract de servicii, 3 - de modificare a contractelor).

Pe platforma guvernamentală achiziții.md și prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat “Registru de Stat al Achizițiilor Publice”(SIA RSAP), au fost publicate 8 pachete de acte și alte documente fiind parte integrantă a documentației de atribuire în baza deciziilor(proceselor verbale) ale grupului de lucru la cele 8 proceduri de achiziții publice inițiate și desfășurate, dintre care prin: licitație publică – 2, cererea ofertelor de preț - 3, achiziții de valoare mică – 3(achiziții de bunuri-1, achiziții de lucrări -5, achiziții de servicii-2).

Către Agenția Achiziții Publice au fost expediate 8 caiete de sarcini, 20 anunțuri (3 de intenție, 8 de participare, 6 de atribuire a contractelor, 3 de modificare a contractelor), 12 decizii (6 de atribuire contracte, 1 revizuită de atribuire contracte, 3 de modificare contracte, 2 de anulare procedurii, din motiv că nici o ofertă nu a fost depusă ca rezultat al procedurilor prin SIA RSAP), 16 dări de seamă (6 de atribuire contracte, 3 modificare contracte, 2 de anulare a procedurii, 5 achiziții de valoare mica).

Pe pagina guvernamentală tender.gov.md au fost publicate total 58 acte pentru achiziții publice. Totodată au fost raportate și 3 achiziții “Excepții” (contracte directe) prin dări de seamă, fiind reglementate de acte normative în vigoare.

Achizițiile publice de valoare mică au fost înregistrate și raportate pe platforma Mtender a Ministerului de Finanțe total 252 acte dintre care: 30 contracte, 222 facturi, 4 dări de seamă trimestriale.

Pe marginea procedurilor desfășurate prin SIA RSAP au fost depuse 2 contestații de către operatorii economici, adresate Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor (ANSC). În răspunsul oferit grupul de lucru a expus punctul de vedere al autorității și a indicat la neconformitățile prezentate de operatori. La Decizia ANSC o contestație a fost admisă parțial pe motiv a prezentării de informații false, după care decizia grupului de lucru a fost revizuită, iar a doua contestație a fost respinsă ca fiind lipsită de interes.

Toți operatorii economici implicați în proceduri de achiziții publice au fost informați despre deciziile grupului de lucru prin 32 scrisori oficiale expediate.

Pentru arhivare au fost ordonate, cusute 22 dosare, dintre care 9 dosare din a. 2024, 13 dosare din a.2025, asigurându-se evidența documentelor pe achiziții publice conform regulamentului stabilit.

În scopul dezvoltării profesionale și aplicării corecte a legislației în domeniul achizițiilor publice, membrii grupului de lucru au participat la 8 seminare de instruire privind particularitățile procedurilor de achiziții publice.

În rezultatul acțiunilor de monitorizare, întreprinse de autoritățile publice locale din raion și a Comisiei raionale pentru situații excepționale s-au alocat mijloace financiare în sumă de 28 652 410 lei pentru lichidarea consecințelor cu caracter natural (ploile torențiale produse din perioada 14-16 septembrie 2024) prin Dispozițiile Comisiei Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 02 din 27.12.2024 și nr. 10 din 13.02.2025 din fondul de rezervă al Guvernului, pentru următoarele localități din raionul Cantemir:

Lărguța – 1411920 lei;	Țiganca – 1357110 lei;
Cania – 3314000 lei;	Capaclia – 1993000 lei;
Cîrpești – 10241300 lei;	Cociulia – 1963800 lei;
Plopi – 3680000 lei;	Tartaul – 1052400 lei;
Pleşeni – 357050 lei;	Stoianovca – 149730 lei.

Pe parcursul anului 2025 la evidența serviciului de alternativă s-au aflat 8 persoane pe motive pacifiste, iar la 31 decembrie 2025 se înregistrează 4 dosare în gestiune la serviciul civil.

În perioada de referință pe numele autorității publice executive au parvenit și au fost înregistrate 1374 acte în Registrul de evidență a documentelor. În termeni prevăzuți de legislație a fost întocmit răspuns la 408 adresări primite spre executare (demersuri, rapoarte, informații, solicitări, interpelări, petiții – 19 ș.a.) în baza rezoluției președintelui raionului.

În perioada 2024 - 2025 gradul de transparență al autorităților publice raionale Cantemir a crescut considerabil, datorită gestionării eficiente a paginii web și conținutului de informații de interes public furnizat și actualizat sistematic. În anul 2025 au fost elaborate și plasate pe pagina web circa 700 materiale (proiecte de decizi, decizii adoptate, comunicate a evenimentelor publice ale APL, informații de interes public). Pentru activitate transparentă și buna administrare în anul 2024, IDIS „Viitorul” a decernat cu Diplomă de mențiune Consiliul raional Cantemir. Raportul privind gradul de transparență al autorităților publice locale pentru anul 2024 a fost prezentat de IDIS „Viitorul” la 17 noiembrie 2025. În perioada 2020-2023, conform Raportului privind gradul de transparență al autorităților publice locale, elaborat și prezentat anual de IDIS „Viitorul”, Consiliul raional Cantemir ocupa locurile 15, 17 din cele 32 raioane, comparativ cu locul 4 ocupat de Consiliul raional în anul 2024 din cele 32 raioane.

Pe parcursul anului 2025 au fost elaborate/prezentate rapoarte financiare trimestriale, semestriale, la 9 luni și anuale, precum și alte rapoarte anuale către autoritățile administrației publice centrale, cum ar fi: Raport privind Control Intern Managerial, Raport privind acces la informații de interes public, Raport privind Transparența APL de niv.II în procesul decizional, Note privind implementarea Planului de activitate, Raport privind evidența Patrimoniului public a bunurilor imobile a UAT de nivelul II Cantemir ș.a.

Serviciile de arhitectură realizate în baza competențelor legale ale arhitectului-șef au rezultat cu examinarea, elaborarea, coordonarea, aprobarea a 147 de acte, inclusiv:

- 62 certificate de urbanism, din care 5 pentru Consiliul raional și 56 pentru alte localități;
- 58 autorizații de construcție, din care 4 pentru Consiliul raional și 53 pentru alte localități; 12 proiecte și schițe;
- 12 pachete de acte ale procesului de formare a bunurilor imobile; 1 Plan urbanistic general; 2 petiții soluționate, consultări și deplasări la obiectele APL și ale cetățenilor la solicitare.

Autoritatea publică executivă a contribuit la buna organizare și desfășurare a sărbătorilor profesionale, tradiționale, a evenimentelor de for public, activităților cultural-artistice și sportive de nivel raional, cu prilejul: Zilei Autonomiei Locale și a Lucrătorilor din Administrația Publică Locală, Zilei Europei - miting de comemorare a ostașilor căzuți la război; Ziua Victoriei- miting de comemorare a eroilor căzuți pentru Patrie; miting de comemorare a celor 15 ostași din raionul Cantemir, căzuți în luptă pentru Independența și Integritatea Republicii Moldova; miting a ostașilor căzuți în războiul din Afganistan; comemorarea eroilor echipajului SMURD Iași; Forumul educațional raional al cadrelor didactice și manageriale, Ziua mondială a medicilor de familie, Ziua Lucrătorului din Domeniul Culturii și Ziua Familiei, 8 MARTIE- Ziua Internațională a FEMEEI, Ziua Independenței Republicii Moldova, Sărbătoarea „Ultimul snop” ș.a. S-au pregătit scenarii, comunicate publice, diplome de onoare, invitații, felicitări.

La 30 veterani participanți la războiul pentru Independența și Integritatea teritorială a Republicii Moldova, 30 veterani ai războiului din Afganistan și participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl li s-a alocat suport financiar în sumă totală de 66,0 mii lei, din fondul de rezervă, la demersul organizațiilor teritoriale a veteranilor.

Conducerea raionului a asigurat: convocarea a 12 ședințe ale Comisiei raionale protecția copilului aflat în dificultate, soldate cu 96 avize pozitive întocmite și eliberate la cele 103 cazuri examinate în comisie; 4 ședințe ale Consiliul teritorial Cantemir pentru drepturilor copilului, unde s-au adordat subiecte cu aspecte a situației asigurării drepturilor copiilor din r.Cantemir; precum și participarea la evenimente publice dedicate „Zilei Familiei”, „Zilei Internaționale a Copilului”, „Zilei Internaționale a Persoanelor cu Dizabilități”.

Fondul arhivistic aflat în gestiunea Serviciului raional de arhivă Cantemir îl constituie 152 fonduri cuprins în 33 868 dosare. În anul 2025 au fost transmise serviciului raional de arhivă 239 dosare. La situația 01.01.2026, în cadrul Arhivei de Stat Cantemir sunt păstrate 34 107 dosare. Total au fost înregistrate 481 solicitări/adresări, din care 473 soluționate pozitiv și 8 negativ. Din serviciile prestate cu plată s-a acumulat suma de 13 762 lei.

Pentru soluționarea unor probleme de interes comun și promovarea intereselor cetățenilor și agenților economici din raionul Cantemir, autoritatea publică executivă a asigurat o colaborare productivă internă cu subdiviziunile consiliului raional și externă, soldată cu vizite de lucru în raionul Cantemir a reprezentanților instituțiilor statului (Prim-ministrul RM, Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Secretar general a Ministerului Mediului, Institutul de Ecologie și Geografie al Universității de Stat din Moldova) și alți reprezentanți.

Autoritatea publică executivă a reprezentat raionul Cantemir la întrunirea reprezentanților autorităților publice locale din mai multe localități din sudul Moldovei: (președinții raioanelor Cantemir, Cahul, Leova, primarii orașelor, satelor, comunelor din raioanele Comrat, Vulcănești, Ceadâr-Lunga, Taraclia, Cahul, Leova, Cimișlia și Cantemir) cu Comisara europeană Marta Kos, care a avut loc la 1 mai 2025 la Cahul și în cadrul întâlnirii comune a Asociației Euroregiunii Siret-Prut-Nistru, care a avut loc la 14 aprilie 2025, precum și la o întrunire cu reprezentanții Guvernul României, unde s-a discutat despre constituirea unui fond special pentru Consiliile Județene din România care au acorduri de înfrățire / colaborare / cooperare cu administrațiile publice locale de nivel II din Republica Moldova, Municipiului Bălți prin intermediul căruia să fie susținute obiective de investiții a proiectelor de infrastructură care deservește mai multe raioane și reabilitarea căii ferate Iași – Chișinău cu ecartament european, ce va avea rolul de a facilita transportul mărfurilor și al persoanelor.

La 15 octombrie 2025, Agenția Austriacă pentru Dezvoltare (ADA) a organizat o ședință de consultări publice cu autoritățile publice locale din raion, dedicată proiectului „*Adaptare la schimbări climatice: Adaptare Bazată pe Ecosistem (EBA) în ecosistemele semi-aride pentru creșterea rezilienței rurale în Moldova*”, pentru sporirea rezilienței comunităților rurale și a ecosistemelor din Regiunea de Dezvoltare Sud în fața efectelor schimbărilor climatice, prin acțiuni care promovează protecția mediului, utilizarea durabilă a resurselor naturale și consolidarea capacităților locale de adaptare.

Relații de colaborare s-au consolidat și cu administrația publică locală de nivelul I, fiind organizate diverse întruniri cu primarii din raionul Cantemir. La 21.07.2025 conducerea raionului a invitat primarii la discuția privind condițiile și cerințele de participare la proiectul investițional finanțat din Fondul de dezvoltare și modernizare a prestatorilor publici de servicii medicale al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, rezultat cu acceptarea a 6 cereri de finansare a proiectelor depuse de APL niv.I pentru instituțiile medicale din raion, cu suportul oferit de APL de niv.II la întocmirea conținutului scrisorii de garanție. La fel primarii au participat în cadrul

mesei rotunde organizată la Cantemir de Asociația Națională a Bolnavilor de Tuberculoză din Republica Moldova „SMIT” și Programul Național de Răspuns la Tuberculoză (PNRt) (*Implicarea actorilor comunitari pentru crearea unui sistem interconectat și coordonat de programe și servicii bazate pe comunitate și conduse de comunitate printr-o abordare multisectorială în răspunsul la tuberculoză*”) unde s-a pus accent pe consolidarea răspunsului la tuberculoză și necesitatea unei abordări multisectoriale în cadrul unui parteneriat activ între autoritățile publice, instituțiile de sănătate, organizațiile civice și comunități. La 21.10.2025, primarii au participat la un atelier de informare cu genericul „Consolidarea mecanismelor de protecție a avertizorilor de integritate la nivel local”, organizat la Cantemir de Transparency International – Moldova.

Președintele raionului a convocat primarii la ședința Asociației Intercomunitare între Autoritățile administrației Publice Locale ale unităților administrativ-teritoriale: raionul Cantemir, c.Baimaclia, s.Cîrpești, c.Enichioi, c.Cîietu, c.Chioselia, s.Coștangalia, c.Cișla, c.Ciobalaccia, c.Lingura, s. Tartaul, care s-a desfășurat în primăria s.Tartaul la 30.10.2025 și în primăria c.Baimaclia la 04.02.2025, unde a fost oferită asistența de specialitate la întocmitrea procesului verbal și a proiectelor de decizii adoptate, a fost elaborat Acordul adițional la Acordul de Asociere Intercomunitară, care ulterior a fost aprobat de Consiliul raional Cantemir. La 8 decembrie 2025, la Cantemir a fost organizată ședința Echipei Multidisciplinare Teritoriale, convocată în contextul Campaniei Naționale „16 Zile de Activism împotriva Violenței de Gen”, unde au fost invitate și autoritățile publice locale de niv.I.

În anul 2025, autoritatea publică executivă a manifestat deschidere și interes pentru inițiativele parvenite de la unele instituții ale statului și unele asociații obștești, care au organizat seminare, sesiuni și companii de informare pentru specialiștii subdiviziunilor Consiliului raional și ai APL niv.I, angajații instituțiilor publice din raion și din întreprinderi, cetățeni, cu scop de a spori gradul de conștientizare a riscurilor, responsabilității profesionale și sociale a persoanelor sensibilizate, după cum urmează:

Direcția generală inspectare financiară Sud a Inspectoratului Control Financiar de Stat a organizat la 06.02.2025 o sesiune de instruire „Abateri constatate în cadrul inspectărilor efectuate la APL”- peste 50 de persoane invitate și participante, reprezentanți ai autorităților administrației publice locale de nivelul I și II;

specialiști responsabili de comunicare, din cadrul structurilor raionului și autorităților publice locale, în număr de 40, au participat la un atelier de instruire dedicat consolidării capacităților în domeniul comunicării publice, organizat la Cantemir la 20 iunie 2025, cu suportul Transparency International-Moldova;

Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru a organizat un seminar informativ, la Cantemir la data de 06.11.2025, „Evaluarea și reevaluarea masivă a bunurilor imobile – procesul, implicațiile și beneficiile pentru comunități” -40 persoane participante;

Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a organizat la 09.12.2025, pentru 30 persoane participante la seminar– secretari ai consiliilor locale din raionul Cantemir și unii colaboratori ai aparatului președintelui raionului;

Centrul de Teatru din Moldova (CTM), cu sprijinul Fondului European pentru Democrație (EED), în parteneriat cu Ambasada Belgiei în Republica Moldova și Teatrul „Ion Creangă” din Chișinău, în baza unui acord bilateral de colaborare cu conducerea raionului, la 08.08.2025 pe scena Casei raionale de cultură a prezentat gratuit teatrul „Aceasta este Europa” cu acces liber pentru public, unde au participat circa 120 persoane din raionul Cantemir;

IESPM și UN Women Moldova, în parteneriat cu Comisia Națională a Pieței Financiare și Congresul Autorităților Locale din Moldova, cu sprijinul financiar al Elveției a organizat la Cantemir o sesiune de informare cu genericul: „Consolidarea capacităților APL în Securitatea Cibernetică și Prevenirea Violenței Digitale”, unde au participat circa 60 persoane din APL niv. I și II și colaboratori ai instituțiilor publice din raion;

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova cu suportul Organizației Internaționale a Muncii a organizat la Cantemir două sesiuni de informare facilitând accesul funcționarilor publici, tinerilor specialiști din APL, care și-au îmbunătățit cunoștințele profesionale la 02.12.2025 - „*Primul ajutor în protecția și siguranța angajaților – abilitate și competență esențială pentru angajat și angajator la locul de muncă*” și la 16 septembrie 2025- „Drepturile tinerilor la locul de muncă”.

În rezultatul colaborării APL niv.II Cantemir cu Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova din cadrul Guvernului României (DRRM), în raionul Cantemir, colaboratorilor care implementează Programul „Educație” li s-a oferit un sprijin generos, cu titlu de donație, 258 de „Cutii ale preșcolarului și școlarului” distribuite în 52 de instituții de învățământ din raionul Cantemir.

Consiliul raional în colaborare cu Secția Situații Excepționale Cantemir în perioada 22.10.2025 – 10.11.2025 pe pagina web a autorității publice și pe pagina oficială a autorității publice pe rețeaua socială „Facebook” a promovat activ Campania Națională de promovare a bazelor securității vieții în rândul copiilor cu genericul: „Tu știi ce face acum copilul tău acasă? ”, și măsuri de protecție recomandate părinților, copiilor când rămân singuri acasă (în perioada vacanței), precum și măsurile de prevenție împotriva incendiilor în preajma sărbătorilor de iarnă și a sezonului de recoltare.

La data de 23 octombrie 2025 de Ziua Mondială a Alimentației, în raionul Cantemir, în cadrul proiectului „Comunitate informată – viață sănătoasă”, finanțat de Compania Națională de Asigurări în Medicină, implementat de AO APA în parteneriat cu Direcțiile Generale de Învățământ, a continuat seria evenimentelor de sensibilizare și informare a personalului angajat în instituțiile de învățământ.

Vizita la șantierul stației Prut 2, la data de 08.07.2025 a Viceprim-ministrului, dl Vladimir Bolea, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova, alături de secretarii de stat, dl Mircea Păscăluță și dl Irinel Scioșteanu de la Ministerul Transporturilor și Infrastructurii din România, precum și reprezentanți ai autorităților publice locale, a fost coordonată și cu președintele raionului pentru a facilita analiza progresului lucrărilor pe tronsonul feroviar Prut–Fălciu și restabilirea conexiunii dintre Republica Moldova și România. Segmentul Cantemir–Fălciu, cu o

lungime de aproximativ 4 kilometri, are o poziție strategică la frontiera dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană. Reabilitarea infrastructurii feroviare, inclusiv a podului feroviar și a stațiilor de frontieră Prut 2 (Republica Moldova) și Fălciu (România), devine o alternativă importantă pentru tranzitul mărfurilor, în contextul diversificării rutelor de export ale Republicii Moldova și conducerea raionului a participat activ la discuții cu oficialii statului promovând interesul cetățenilor a agenților economici din raion.

În anul 2025, autoritățile publice raionale au fost reprezentate în instanță de judecată pe cele 5 dosare civile aflate pe rol, unde Consiliul raional a fost atras în calitate de reclamant, pârât și intervenient accesoriu. Pentru soluționarea litigiilor au fost perfectate și depuse materialele necesare - 2 referințe, o cerere de chemare în judecată pe cauzele aflate pe rol.

R A P O R T

al activității Direcției Agricultură, Economie, Dezvoltare Regională și Atragerea Investițiilor pentru anul 2025

În scopul realizării obiectivelor de activitate stabilite pentru anul 2025, Direcția Agricultură, Economie, Dezvoltare Regională și Atragerea Investițiilor a planificat și desfășurat un șir de activități în conformitate cu atribuțiile prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare, precum și cu actele normative în vigoare.

Conducerea Direcției este asigurată de Șeful direcției, care coordonează activitatea subdiviziunilor și a personalului din subordine.

În cadrul Direcției activează specialiști principali, după cum urmează:

- Specialistul principal (responsabil de domeniul agriculturii);
- Specialistul principal (responsabil de reglementarea regimului funciar);
- Specialistul principal (responsabil de administrarea, deetatizarea proprietății publice, privatizare și post privatizare).

Totodată, în structura Direcției se găsește Serviciul Dezvoltare Regională și Atragerea Investițiilor, , care este format din:

- Șef serviciu;
- Specialistul principal (responsabil de scrierea și atragerea proiectelor investiționale);
- Specialistul principal (responsabil de domeniul construcții).

Direcția a activat în strânsă colaborare cu autoritățile administrației publice locale de toate nivelurile, agenții economici, direcțiile și secțiile Consiliului raional, precum și în cooperare cu instituții publice și organizații relevante din domeniile de competență, inclusiv Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova (MAIA), Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), Agenția de Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud), Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA), Camera de Comerț și Industrie Cahul, Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală.

Activitatea a avut la bază principiile autonomiei locale, legalității, transparenței și colaborării în soluționarea problemelor de interes public.

Domeniul agriculturii

În domeniul agriculturii, activitatea a început cu colectarea informațiilor privind activitatea mini-fermelor zootehnice de pe teritoriul raionului Cantemir, în vederea elaborării unei baze de date actualizate.

Pe parcursul anului, fermierii din raion au fost informați și au participat la multiple seminare și cursuri de instruire, organizate atât în raion, cât și în alte localități, având drept scop creșterea cunoștințelor în domeniul agriculturii durabile, managementului resurselor și accesului la finanțare:

- „Îmbunătățiri funciare pentru o agricultură durabilă” – abordând măsuri de combatere a eroziunii solului și ameliorarea chimică sau organică a acestuia, organizat împreună cu specialiștii Institutului Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară.
- Tehnici de curățitul în uscat al viței-de-vie: importanța și influența asupra producției viticole” – seminar desfășurat în două etape, teoretică și practică, cu ieșire în teren, la care au participat 24 de deținători de vii și livezi.
- Modificările legislative privind Codul funciar și subvențiile în avans pentru proiectele de îmbunătățiri funciare.
- „Lucrările de primăvară la stupină” – seminar destinat apicultorilor, organizat cu participarea Președintelui Asociației Apicultorilor din RM, d-l Ion Maxim, doctorului habilitat Andrei Zagăreanu și Președintelui Asociației Exportatorilor de Produse Apicole, d-l Iurie Popa.
- „Conectăm agricultura cu finanțarea inteligentă – servicii și produse de finanțare” – seminar organizat de MAIA și Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală, la care au participat 11 agricultori din raion, unde fermierii au fost familiarizați cu formele de finanțare și subvenționare disponibile.
- „AgroCunoștințe – Fermierii și inovațiile în parteneriat” – organizat de MAIA la Chișinău, cu participarea a 4 agricultori, pentru promovarea soluțiilor practice și parteneriatelor în agricultură.
- Seminar privind tehnologiile și perspectivele în cultivarea porumbului și a culturilor de sorg, organizat de MAIA și Institutul de Fitotehnie „Porumbeni”, la care au participat 7 fermieri din raion.
- Seminar pentru sectorul suin „Alinierea cadrului normativ la standardele UE” – participare a 2 crescători de suine.
- Participarea a 2 apicultori la Târgul apicol din satul Brînza, raionul Cahul.
- Alte cursuri și seminare în domeniul recunoașterii societăților de ameliorare, asociere și clusterizare în sectorul apicol, dezvoltarea legumiculturii și promovarea culturilor alternative, la care fermierii au fost informați și au participat activ.
- „Recunoașterea societăților de ameliorare, înființarea și ținerea registrelor geniologice” – Universitatea Tehnică a Moldovei.

- „SORG și MEI: soluții de adaptare la schimbările climatice în agricultura autohtonă” – or. Taraclia.
- Concursul „Polobocul de Aur” pentru cel mai bun vin de casă, organizat de Filiala Cahul a Camerei de Comerț, unde am fost membru al comitetului organizatoric.
- Seminarul „Cânepa industrială – o soluție reală pentru un viitor sustenabil” – organizat la Consiliul Raional Cahul.
- Conferința Națională a Nucicultorilor, ediția a XI-a, cu tema „Nucicultura: reziliență, experiență internațională și perspective pentru RM în contextul schimbărilor climatice” – or. Chișinău.
- Cursul de instruire „Asociere, cooperare și clusterizare în sectorul apicol” – Școala Profesională din com. Bubuieci, mun. Chișinău.
- Seminarul practic „Oportunități de dezvoltare a legumiculturii autohtone” – destinat legumicultorilor din raion.

De asemenea, în raionul Cantemir a fost organizat un microcluster format din 13 crescători de ovine, pentru participarea la „Concursul pentru selectarea a trei aglomerații economice microregionale” organizat de Guvernul Elveției, ce va oferi granturi tehnice și financiare de peste 280.000 USD fiecare aglomerație selectată.

Toate informațiile solicitate de Ministerul Agriculturii au fost furnizate în termen.

Pentru sectorul fitotehnic, specialistul direcției a constituit o comisie pentru evaluarea cererilor privind pagubele produse de condițiile climatice nefavorabile (înghețurile din primăvara anului 2025). Au fost întocmite 14 procese-verbale privind culturile afectate, printre care:

- Cireș – 13 ha, valoarea estimată a producției compromise: 1.233.706 lei
- Piersic – 3 ha, valoarea estimată a producției compromise: 121.856 lei
- Prune – 26,15 ha, valoarea estimată a producției compromise: 1.369.863 lei
- Viță de vie – 75,75 ha, valoarea estimată a producției compromise: 1.271.754 lei

Valoarea totală a pagubelor a fost de 3.997.180 lei.

În anul 2025, în sectorul zootehnic s-a înregistrat o creștere moderată a efectivelor de animale. Majorarea efectivelor de animale a fost favorizată de condițiile climatice prielnice, care au condus la creșterea producției de cereale pe hectar. Astfel:

- Numărul bovinelor a crescut cu 93 capete (11,96%), de la 777 la 870 capete.
- Numărul ovinelor a crescut cu 1.275 capete (3,73%), de la 34.122 la 35.397 capete.
- Numărul caprinelor a crescut cu 623 capete (9,80%), de la 6.338 la 6.959 capete.
- Numărul suinelor a crescut cu 29 capete (2,44%), de la 1.184 la 1.213 capete.

Domeniul funciar

La data de 1 ianuarie 2025, suprafața totală a raionului Cantemir a constituit 86.872 ha, din care terenurile agricole au însumat 65.788,1517 ha, reprezentând 75,7% din

suprafața totală a raionului. Din suprafața agricolă, terenul arabil constituia 42.532,5 ha (49%), plantațiile multianuale – 5.086 ha (5,9%), iar pășunile – 2.066,5 ha (2,5%). Suprafața terenurilor cu destinație agricolă a fost de 65.708,8912 ha, ceea ce reprezintă aproximativ 75% din suprafața totală a raionului. Comparativ cu anul 2024, s-a constatat o creștere a suprafeței terenului arabil cu 12.466 ha, majorare realizată prin includerea terenurilor din fondul de rezervă și a altor categorii de terenuri.

Structura terenurilor pe categorii de folosință a fost următoarea:

- terenurile satelor, orașelor și municipiilor destinate construcției locuințelor, clădirilor cu menire social-culturală, altor construcții și amenajări, utilizări publice – 6.163 ha;
- terenurile destinate industriei, transportului, telecomunicațiilor și altor destinații speciale – 845 ha;
- terenurile fondului silvic – 12.582 ha;
- terenurile fondului apelor – 1.572,47 ha, fiind inclusă și albia râurilor.

Sectorul agroindustrial a fost constituit din 52.961 ha de terenuri cu destinație agricolă, inclusiv: teren arabil – 47.416 ha, vii – 3.942 ha, livezi – 1.087 ha, plantații de nuci – 215 ha, arbuști fructiferi – 27 ha și pârlăoagă – 509 ha. Suprafața terenurilor desecate – 913 ha. Pe parcursul perioadei de raportare au fost irigate 279 ha, dintre care: teren arabil – 214 ha, livezi – 10 ha și vii – 55 ha, în primăriile Antonești, Gotești și Lingura.

În anul 2025, în sectorul agrar au activat peste 270 de producători agricoli, dintre care: 6 Cooperative Agricole de Producție, 130 Societăți cu Răspundere Limitată și 138 Gospodării Țărănești, Întreprinderi Individuale, Societăți pe Acțiuni și alte gospodării agricole cu suprafața mai mare de 10 ha, amplasate pe o suprafață totală de circa 38.500 ha, care au prelucrat terenuri agricole proprii sau aflate în arendă.

În calitate de specialist principal al DAERF, pe parcursul anului 2025 au fost acordate consultații persoanelor juridice și fizice privind reglementarea regimului proprietății funciare. Totodată, au fost efectuate lucrări de corectare a evidenței grafice a terenurilor în primăriile raionului Cantemir, activități ce țin de cadastrul funciar, monitorizarea fondului funciar, precum și analiza și evaluarea dosarelor tehnice aferente delimitării terenurilor proprietate publică ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul I, în funcție de necesitățile primăriilor.

În procesul recepționării dărilor de seamă funciare au fost întâmpinate dificultăți, generate de lipsa specialiștilor sau de nivelul insuficient de cunoaștere a domeniului de către unii specialiști din cadrul primăriilor. Se constată lipsa specialiștilor în domeniul reglementării funciare în patru primării: Haragîș, Porumbești, Sadîc și Stoianovca. Cu toate acestea, informațiile solicitate din domeniul de activitate au fost prezentate instituțiilor ierarhic superioare în termenele stabilite.

Pe parcursul anului au fost analizate modificările Hotărârii Guvernului nr. 940/2025 în raport cu prevederile anului 2023, acestea fiind transmise și explicate specialiștilor din cadrul primăriilor raionului. De asemenea, s-a lucrat la aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 80/2019 privind delimitarea bunurilor imobile proprietate publică și

corectarea erorilor cadastrale, precum și la explicarea modului de întocmire a Actului de inventariere și a Listei bunurilor imobile proprietate publică aflate în administrare. Totodată, au fost aduse la cunoștința specialiștilor funciari prevederile Hotărârii Guvernului nr. 63.

Au fost desfășurate activități în cadrul Proiectului de Înregistrare și Evaluare Funciară (PÎEF), fiind transmise, prin e-mail, informații din partea Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare către specialiștii funciari din primării. S-a lucrat la elaborarea și gestionarea corespondenței aferente scrisorilor Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, precum și la activități de arhivare, inclusiv selectarea documentelor vechi. Toate actele de inventariere și listele bunurilor imobile au fost colectate, verificate și transmise Agenției de Geodezie, Cartografie și Cadastru a Republicii Moldova.

În anul 2025 a fost întocmit un act privind înființarea unei plantații multianuale (perene), cu suprafața de 6,38 ha, cultura alun, plantată în anul 2024. Totodată, în toamna anului 2025, în raionul Cantemir au fost organizate plantații pe o suprafață totală de 52 ha, cu un număr de 400.008 puiți, lucrările fiind desfășurate în mai multe localități, inclusiv în satul Baimaclia (două suprafețe de 26 ha și 11 ha) și în satul Lingura, pe o suprafață de 15 ha.

Au fost realizate multiple ieșiri în teritoriu la primăriile Cociulia, Ciobalaccia, Cîșla, Șamalia, Gotești și altele. De asemenea, a fost asigurată participarea, în calitate de reprezentant al Consiliului Raional Cantemir, la ședințele comisiilor de licitație din cadrul Primăriei comunei Cîșla și la comisia de concurs pentru ocuparea funcției de specialist în reglementare funciară din cadrul Primăriei comunei Ciobalaccia.

Pe parcursul anului a fost asigurată participarea la seminare tematice, inclusiv seminarul „Rețelele de socializare – un instrument eficient de comunicare între APL și cetățeni” și seminarul regional de conștientizare privind proiectul Programului Național de Biodiversitate pentru perioada 2025–2030, desfășurat la Cahul.

Începând cu data de 20 noiembrie 2025, a fost demarat procesul de prezentare a dărilor de seamă funciare ale primăriilor din teritoriu, acestea fiind supuse verificării, ajustării și centralizării într-o dare de seamă funciară raională, ce urmează a fi înaintată spre aprobare Agenției de Geodezie, Cartografie și Cadastru a Republicii Moldova.

Domeniul administrarea, deetatizarea proprietății publice, privatizare și postprivatizare

În anul 2025, activitatea în domeniul administrării, deetatizării proprietății publice, privatizării și postprivatizării a fost realizată în conformitate cu prevederile Legii nr. 1324-XII din 10.03.1993 privind privatizarea fondului de locuințe, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, Legii nr. 523/1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, precum și ale altor acte normative aplicabile domeniului. Activitatea a fost desfășurată în colaborare cu specialiștii implicați în procedurile de administrare și deetatizare a patrimoniului public.

Pe parcursul anului de raportare, activitatea a fost realizată în strânsă colaborare cu specialiștii implicați în procedurile de administrare și deetatizare a proprietății publice, precum și în procesul de privatizare.

Pe parcursul perioadei de raportare, specialistul, în calitate de secretar al comisiei raionale pentru privatizarea fondului de locuințe, constituită din 9 membri, a asigurat organizarea și desfășurarea a 4 ședințe (câte două în fiecare semestru). În cadrul acestora au fost recepționate și examinate 6 cereri depuse de cetățeni privind privatizarea locuințelor. Toate cererile au fost avizate pozitiv de comisia raională, precum și de comisia consultativă de specialitate drept, disciplină și culte, fiind ulterior aprobate prin decizii ale Consiliului Raional Cantemir. În urma adoptării deciziilor respective, au fost întocmite și eliberate 9 contracte de vânzare-cumpărare a locuințelor în proprietate privată, autentificate notarial și înregistrate la Serviciul Cadastral Teritorial Cantemir.

La compartimentul fondului locativ neprivatizat, în conformitate cu art. 11 alin. (2) din Legea privind privatizarea fondului locativ și prevederile Legii nr. 75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe, au fost formulate recomandări către Î.M. „Gospodăria Comunală Locativă Cantemir”, precum și către primăriile și instituțiile care dețin la bilanț fond locativ supus privatizării, privind inventarierea și evaluarea construcțiilor, înregistrarea acestora la Serviciul Cadastral Teritorial Cantemir, asigurarea evidenței locuințelor, indiferent de forma de proprietate, precum și informarea persoanelor îndreptățite privind extinderea termenului de privatizare.

În domeniul administrării și deetatizării proprietății publice au fost realizate activități de acordare a asistenței metodice și practice autorităților administrației publice locale, precum și de asigurare a executării deciziilor Consiliului Raional Cantemir și a dispozițiilor președintelui raionului. Au fost întocmite și prezentate în termen către Agenția Proprietății Publice raportul privind valoarea de bilanț a patrimoniului public al autorităților și instituțiilor publice din raionul Cantemir, potrivit situației la 01.01.2025, precum și raportul privind valoarea de bilanț a patrimoniului întreprinderilor de stat/municipale din raion.

În semestrul I au fost intensificate activitățile de inventariere și delimitare a bunurilor proprietate publică ale unității administrativ-teritoriale. Au fost întocmite acte și gestionate proceduri administrative privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, fiind pregătită și prezentată spre aprobare lista bunurilor imobile din domeniul public și domeniul privat al UAT către autoritățile administrației publice locale și Agenția Proprietății Publice. Totodată, au fost coordonate materiale aferente proceselor de delimitare, demolare și altor proceduri specifice administrării patrimoniului public al APL de nivelul II, fiind monitorizate procesele de administrare și deetatizare a proprietății publice.

Pe parcursul anului a fost asigurată participarea, în calitate de reprezentant al Aparatului președintelui raionului Cantemir, la ședințele comisiilor de licitație organizate de primării.

De asemenea, în calitate de secretar al Comisiei raionale extraordinare de sănătate publică, a fost elaborat și prezentat în ședința Consiliului Raional Cantemir un proiect de decizie.

Serviciul dezvoltare regională și atragerea investițiilor

În Serviciul dezvoltare regională și atragerea investițiilor, activitatea desfășurată pe parcursul anului 2025 a fost realizată în conformitate cu atribuțiile stabilite în fișa postului, obiectivele individuale de activitate aprobate și prevederile legislației în vigoare, având drept scop sprijinirea autorităților publice locale, promovarea oportunităților de finanțare și atragerea investițiilor pentru dezvoltarea socio-economică a raionului Cantemir.

În vederea identificării și stabilirii necesităților socio-economice locale, au fost consultate toate cele 27 de autorități ale administrației publice locale din raion. În acest scop, au fost transmise și completate chestionare, iar discuțiile au avut loc atât prin întâlniri directe, cât și prin corespondență electronică.

În scopul promovării antreprenoriatului local, în luna aprilie a fost organizat „Târgul de Paște 2025”, la care au participat 17 antreprenori din raion. Evenimentul a avut drept obiectiv promovarea producătorilor locali și crearea unui cadru favorabil valorificării produselor autohtone, într-o atmosferă specifică sărbătorilor pascale. Producția expusă a fost diversificată, incluzând lactate, carne, legume, panificație, vin, produse apicole, lumânări și conserve. Participanții au reprezentat majoritatea localităților din raion, promovând produsele locale și tradițiile autentice. Participanții au fost din următoarele localități ale raionului Cantemir: 3 din Enichioi, 1 din Lărguța, 1 din Șofranovca, 1 din Cociulia, 1 din Cantemir, 1 din Cîrpești, 1 din Cîșla, 2 din Chioselia, 1 din Hănăseni, 1 din Capaclia, 1 din Țiganca, 1 din Coștangalia, 1 din Cahul, 1 din Țărăncuța.

În contextul organizării sărbătorii „Ziua lucrătorului din agricultură și industria prelucrătoare”, Serviciul a participat activ în cadrul grupului de lucru constituit în acest scop, exercitând atribuțiile de secretariat, asigurând evidența ședințelor și întocmirea documentației aferente, inclusiv procesul-verbal privind decontarea cheltuielilor.

Totodată, în vederea stabilirii necesităților socio-economice locale și asigurării transparenței procesului decizional, au fost organizate și desfășurate două consultări publice tematice: „Cu privire la pregătirea sectorului economic al raionului și a instituțiilor din sfera socială către sezonul rece, toamnă–iarnă 2025–2026”, la care au participat 21 de persoane, și „Cu privire la aprobarea Programului de repartizare a Fondului Rutier pentru anul 2026”, la care au participat 17 persoane. Pentru fiecare consultare au fost elaborate și publicate anunțurile corespunzătoare, respectiv 2 anunțuri privind elaborarea proiectelor de decizie și 2 anunțuri privind organizarea consultărilor publice, fiind întocmite 2 procese-verbale și 2 sinteze ale recomandărilor formulate în cadrul consultărilor publice.

Pe parcursul anului a fost realizată informarea continuă a autorităților publice locale privind programele și oportunitățile de finanțare disponibile. Informațiile relevante au fost transmise tuturor celor 27 de primării din raion prin e-mail și au fost publicate atât pe site-ul oficial al Consiliului Raional Cantemir, cât și pe pagina de Facebook a

direcției. În acest context, a fost creată și consolidată prezența online a direcției prin instituirea unei adrese oficiale de e-mail și administrarea constantă a paginii de Facebook, unde au fost publicate materiale informative, comunicate și anunțuri, contribuind la o informare operativă și eficientă a APL-urilor și a agenților economici.

În ceea ce privește activitatea de elaborare și promovare a proiectelor investiționale, au fost pregătite și depuse 4 propuneri de proiect:

- Către Agenția de Dezvoltare Regională Sud a fost elaborată și înaintată propunerea de proiect finanțată din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală, cu titlul **„Construcția magistralei de apeduct pentru satele raionului Cantemir (Cantemir, Lărguța, Cîrpești, Țiganca, Stoianovca) – etapa I”**. Proiectul prevede construcția unei magistrale de apeduct și a unei stații de pompare, cu lungimea totală de 29 km, având ca scop asigurarea accesului la apă potabilă pentru locuitorii orașului Cantemir și ai satelor Porumbesți, Lărguța, Cîrpești, Tartaul, precum și ai comunelor Pleșeni și Lingura. Conform devizelor elaborate, bugetul proiectului pentru etapa I constituie 56.209,91 mii lei, inclusiv TVA. La data de 28 august 2025, a fost semnat contractul de finanțare a proiectului.
- De asemenea, a fost elaborată și depusă către Departamentul pentru Români de Pretutindeni propunerea de proiect **„Ziarul Interșcolar – Vocea tinerilor români de pretutindeni din raionul Cantemir”**, care urmărește consolidarea identității culturale românești și dezvoltarea competențelor civice și editoriale ale tinerilor prin activarea a cinci cluburi de jurnalism școlar în instituții de învățământ din satele Capaclia, Cociulia, Hănăseni, Lingura și Țărăncuța. La momentul raportării, proiectul nu a fost aprobat de finanțator.
- Tot în perioada de raportare a fost elaborat proiectul de decizie privind inițierea proiectului **„DARE-EU – Disaster Assistance and Response in Moldova, Bulgaria and Turkey”**, în cadrul programului Interreg VI-B Next Bazinul Mării Negre, aprobarea cofinanțării și instituirea unităților de personal aferente, proiect prezentat în cadrul ședinței Consiliului Raional Cantemir. La data de 3 decembrie 2025, a fost semnat contractul de grant pentru implementarea proiectului. Consiliul Raional Cantemir, ca partener lider, coordonează implementarea activităților locale și achiziția echipamentelor pentru intervenții în situații de urgență. Activitățile includ coordonarea proiectului, comunicarea cu partenerii internaționali, realizarea sondajelor locale, organizarea unei conferințe finale și exerciții comune de simulare a dezastrelor. Valoarea totală a proiectului este de 2.333.646,21 EUR, din care pentru Consiliul Raional Cantemir – 832.426,80 EUR (90% UE – Interreg, 10% contribuție locală). Echipamentele ce vor fi achiziționate includ vehicul de stingere incendii, ATV, autovehicul 4x4 cu remorcă, vehicul șenilat 8x8, barcă de salvare, buldoexcavator și freză de zăpadă.
- În cadrul Asistenței Oficiale pentru Dezvoltare oferite de Guvernul Japoniei, a fost pregătit și depus dosarul de aplicare la Programul KUSANONE pentru proiectul **„Crearea unui mediu sigur și eficient energetic prin reabilitarea și termoizolarea Școlii de Arte «Valeriu Hanganu» din orașul Cantemir”**. Proiectul prevede lucrări de termoizolare, reabilitarea fațadei și a elementelor

constructive, având ca obiectiv reducerea pierderilor de energie și îmbunătățirea condițiilor de studiu. Valoarea totală a proiectului constituie 1.191.868,54 lei, inclusiv TVA. Totodată, a fost acordat suport metodologic și informațional Primăriei Lărguța pentru elaborarea și depunerea unui dosar similar în cadrul aceluiași program, aflat în prezent în proces de evaluare.

Pe parcursul anului 2025, Serviciul Dezvoltare Regională și Atragerea Investițiilor a participat la diverse evenimente, conferințe și instruirii relevante pentru domeniul dezvoltării regionale și investițiilor, inclusiv la conferința „Dialog PRO-INDUSTRIE: Catalizatorul viitorului industrial al Republicii Moldova”, unde au fost abordate subiecte privind politicile de dezvoltare industrială, modernizarea parcurilor industriale, economia circulară și implementarea Programului Național de Dezvoltare Industrială 2024–2028.

De asemenea, au fost urmate sesiuni de instruire dedicate implementării proiectelor finanțate prin Programul Interreg NEXT pentru Bazinul Mării Negre, pentru consolidarea cunoștințelor privind regulile de implementare, raportare și gestionare a proiectelor.

Prin activitățile desfășurate, Serviciul a asigurat o abordare integrată și continuă a proceselor de dezvoltare regională, atragere a investițiilor și sprijinire a autorităților publice locale, contribuind astfel la consolidarea capacității instituționale și promovarea dezvoltării durabile a raionului Cantemir.

R A P O R T

privind totalurile activității Direcției Finanțe Cantemir pentru anul 2025

Pe perioada de raportare, Direcția Finanțe a activat în baza regulamentului aprobat prin decizia Consiliului raional Cantemir nr.04/28 din 13.06.2024 care este elaborat în baza Legii nr.436-XVI din 28.12.2006 „Privind administrația publică locală”, Legea nr.181 din 25.07.2014 „Privind finanțele publice și responsabilității bugetar-fiscale” și a Legii nr.397-XV din 16 octombrie 2003 „Privind finanțele publice locale” cu modificările ulterioare.

În anul 2025 activitatea direcției a fost mobilizată la realizarea obiectivelor și sarcinilor, care rezultă din funcțiile de bază a direcției, planul de activitate a Consiliului raional Cantemir, Hotărârile Colegiului Ministerului Finanțelor, Planul măsurilor de bază ale activităților Ministerului Finanțelor pe anul 2025.

Pentru anul 2025 au fost stabilite 6 obiective:

Obiectivul nr.1: Executarea bugetului raionului Cantemir pe anul 2024-2025;

1.1. Monitorizarea executării bugetului raionului Cantemir.

Obiectivul nr.2: Prezentarea rapoartelor și a informației către Ministerul Finanțelor;

- 2.1. Raportul lunar nr.50 privind îndeplinirea numărului de unități de personal în instituțiile bugetare;
- 2.2. Prezentarea informației privind creanțe și datorii cu termen expirat Raportul nr.49.
- 2.3. Prezentarea rapoartelor privind executarea bugetului pentru anul 2024 , semestru I anul 2025 și 9 luni anul 2025.

Obiectivul nr.3: Finanțarea instituțiilor publice;

- 3.1. Finanțarea instituțiilor publice și măsurile preconizate în bugetul aprobat și a cheltuielilor cu caracter prioritar.
- 3.2 Analiza informațiilor privind necesitățile suplimentare pentru acoperirea deficitului cheltuielilor de personal la instituțiile de învățământ.

Obiectivul nr.4: Proiectul bugetului pe anul 2026 și estimările pe anii 2027-2028;

- 4.1. Proiectul bugetului pe anul 2026 și estimările pe anii 2027-2028.
- 4.2. Elaborarea materialelor privind aprobarea bugetului raional pe anul 2026.
- 4.3. Prezentarea proiectului de buget la Ministerul Finanțelor.

Obiectivul nr.5: Aprobarea bugetului pentru anul 2026;

- 5.1. Primirea normelor metodologice de la Ministerul Finanțelor și desiminarea la nivel local.
- 5.2. Primirea materialelor de la primărie.
- 5.3. Organizarea consultărilor publice privind elaborarea bugetului pentru anul 2026.
- 5.4. Introducerea în baza de date și alcătuirea sintezei consolidate a raionului.

Obiectivul nr.6: Acordarea asistenței juridice;

- 6.1. Acordarea asistenței juridice ordonatorilor de buget.

În perioada dată sau petrecut volante cu specialiștii și șefii de secție la care sau abordat problemele privind activitatea de bază a direcției și a administratorilor de buget din raionul Cantemir întrebări și propuneri legate de primirea și totalizarea dărilor de seamă, privind executarea bugetelor a primăriilor și instituțiilor din consiliul raional, analiza lunară ce ține de acumularea veniturilor și înaintarea propunerilor de majorare a acumulărilor la bugetul local, pregătirea materialelor pentru ședințele comisiilor de specialitate ale consiliului raional, pentru ședințele consiliului raional, examinarea demersurilor , deciziilor, dispozițiilor privind modificările și redistribuirea alocațiilor bugetare, aprobarea bugetului pentru anul 2026, aprobarea de către consiliile locale a taxelor locale, controlul corectitudinii evidenței contabile, modalitate de întocmire a dării de seamă privind executarea bugetului și prezentarea în termenii stabiliți de Ministerul Finanțelor. Specialiștii direcției au luat parte la întrunirile petrecute în cadrul consiliului raional Cantemir unde au fost abordate problemele privind executarea bugetului în anul 2025, lichidarea datoriilor și creanțelor cu termen expirat, optimizarea cheltuielilor în instituțiile de învățământ, întreprinderea măsurilor pentru îmbunătățirea frecvenței în grădinițe. Specialiștii au participat la cursurile de instruire on line în cadrul Ministerului de Finanțe desfășurate cu

tematica „Progamul „Raportarea Financiară”, „Planificarea Bugetară”, Sistemul Informațional TREZORERIA,,salarizarea în sistemul bugetar.

Pe parcursul anului 2025 sau petrecut **consultări publice cu participarea societății civile, persoanelor cointeresate în desfășurarea procesul bugetar -fiscal.**

La cele 9 ședințe ale consiliului raional de către specialiști au fost pregătite și înaintate proiecte de decizii pentru ședință, privind executarea bugetului pe anul 2024, I semestru anul 2025, corelarea bugetului local de nivelul II cu legea bugetului de stat pentru anul 2025, rectificări și modificări la buget pe anul 2025,aprobarea bugetului raional pe anul 2026.

În anul 2025 sau primit -563 scrisori și documente din diferite instanțe, care în termen sau pregătit răspunsurile,tot în aceeaș perioadă sa expediat -71 scrisori și răspunsuri la petiții, sau pregătit -257 indicații pentru finanțarea instituțiilor din cadru Consiliului raional.

Pe parcursul anului 2025 sau perfectat și aprobat de președintele raionului cu rolul de administrator de buget-53 dispoziții cu caracter normativ privind redistribuirea alocațiilor bugetare pe anul 2025 între nivelele clasificăției economice(K2)

În perioada respectivă de către Șeful direcție sau emis și semnat -37 de ordine cu caracter normativ și -56 de ordine cu caracter individual pentru angajații Direcției Finanțe.

De către specialiștii secției elaborarea și administrarea bugetului sau analizat și introdus în baza de date și transmise la Ministerul Finanțelor modificări și redistribuiri a bugetelor la diferite coduri economice. Sa asigurat prezența la ședințele comisiilor de specialitate finanțe,buget, economie și relații trasfrontaliere și comisiile formate prin dispoziția președintelui .

În scopul asigurării funcționării eficiente a sistemului și procesului bugetar au fost depuse eforturi pentru respectarea bazei legale privind elaborarea proiectului bugetului pe anul 2026 , a fost elaborate și aprobate „Notele metodologice privind elaborarea de către autoritățile administrației publice locale a proetului de buget pe anul 2026” ,ce rezultă din politica bugetar-fiscală pentru anul 2025 și estimările pentru anul 2027-2028.

A fost elaborat și aprobat bugetul raional Cantemir pentru anul 2026 în prima și a doua lectură la data de 10.12.2025 ,pe bază de programe și performanță care are ca scop -creșterea transparenței;-creșterea eficienței resurselor alocate;- și îmbunătățirea responsabilității.

Bugetul Direcției Finanțe Cantemir pentru anul 2025:

Planul precizat -2403,3 mii lei, sa executat 2241,3 mii lei ,nu sa executat -161,9 mii lei inclusiv:

Cheltueli de personal -128,4 mii lei;

Bunuri și servicii -10,8 mii lei;

Protecția socială (indemnizația pentru incapacitatea temporară de muncă) -2,0 mii lei;
Active nefinanciare -20,7 mii lei;

Bugetul local de nivelul II pentru anul 2025 s-a executat la partea de venituri în sumă totală de-251884,9 mii lei sau la nivel de 105,1 la sută față de prevederile planului precizat pe an în sumă de-239750,0 mii lei. Comparativ cu anul precedent veniturile totale sau majorat cu-32776,0 mii lei / Anul 2024-219108,9 mii lei Anul 2025 – 251884,9 mii lei /. Veniturile totale includ: impozite și taxe, granturi primite de la organismele internaționale, alte venituri și transferuri în cadrul bugetului public național. La impozite și taxe executarea pe anul 2025 constituie -5151,3 mii lei, planul precizat fiind de-4680,0 mii lei ceea ce constituie 110,1 la sută. La alte venituri executarea constituie-6360,0 mii lei în comparație cu planul precizat-5944,4 mii lei ceea ce constituie 107,0 la sută. Transferurile în cadrul bugetului public național s-au executat în sumă de-227866,8 mii lei, planul precizat fiind de-228893,6 mii lei ceea ce constituie 99,6 la sută.

Structura executării pe surse principale de venituri inclusiv ponderea acestora în venituri totale ale bugetului raional pe anul 2025 se caracterizează prin următorii indici:

Tabelul nr.1

Specificație	Aprobat pe anul 2025	Plan precizat pe anul 2025	Executat anul 2025		Executat anul 2024	Executat anul curent față de anul precedent	
			Suma (mii lei)	Pondere (%)		Suma (mii lei)	Devieri: (+,-)
1	2	3	4	5	6	7	8
Venituri, total	199765,3	239750,0	251884,9	100,0	219108,9	32776,0	115,0
Inclusiv:							
Impozite și taxe	4380,0	4680,0	5151,3	2,0	4646,4	504,9	110,9
inclusiv:							
Impozite pe venit	4380,0	4680,0	5151,3		4646,4	504,9	110,9
Impozite și taxe pe mărfuri și servicii							
Granturi primite		232,0	12506,7	5,0	3918,3	8588,3	>200
inclusiv:							
Granturi primite de la organizațiile internaționale		232,0	12506,7		3918,3	8588,3	>200
Alte venituri	5436,8	5944,4	6360,0	2,5	6116,6	243,4	104,0
Inclusiv:							

Venituri din proprietate							
Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor	5383,8	5738,4	6163,2		5607,4	555,8	109,0
Amenzi și sancțiuni	3,0	3,0	5,8		1,6	4,2	>200
Donații voluntare	50,0	203,0	191,0		503,9	-312,9	37,9
Transferuri în cadrul bugetului public național	189948,5	228893,6	227866,8	90,5	204427,6	23439,2	111,5
Inclusiv:							
a) Transferuri curente primite cu destinație specială de la bugetul de stat	174198,0	212881,8	211855,0		186541,6	25313,4	113,6
Inclusiv:							
- pentru învățământ	154053,6	192196,6	191239,0		167831,0	23408,0	113,9
- pentru asistența socială	796,9	889,1	857,45		682,0	175,4	125,7
- pentru școala sportivă	4848,6	5605,4	5596,27		4541,2	1055,0	123,2
- pentru infrastructura drumurilor	14498,9	14190,7	14162,2		13487,4	674,8	105,0
b) Transferuri curente primite cu destinație generală de la bugetul de stat	15750,5	15973,0	15973,0		17804,0	-1831,1	89,7
c) Transferuri primite între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale		38,8	38,8		81,8	43,0	47,4

Datele din tabel denotă faptul că ponderea cea mai mare revine transferurilor primite în cadrul bugetului public național, care constituie 90,5 % din totalul veniturilor, urmat fiind de granturi primite de la organizațiile internaționale 5,0 % . venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor - 2,5 %, venituri din impozite și taxe - 2,0 % .

Capitolul cheltuieli

Pentru anul 2025 bugetul local de nivelul II a fost executat la partea de cheltuieli și active nefinanciare în sumă totală de 242676,3 mii lei , ceea ce constituie 98,5 la sută față de prevederile anuale ale planului precizat în sumă de 246489,1 mii lei.

Cele mai esențiale cheltuieli executate în perioada de referință, conform clasificăției economice la nivel de K2 se prezintă în felul următor:

Tabelul nr.2

Denumirea	Cod Eco	Suma, mii lei	Ponderea din totalul cheltuielilor executate, (%)
1	2	3	4
Cheltuieli	2	214342,6	100,0
Inclusiv:			
Cheltuieli de personal	21	179380,9	83,7
Bunuri și servicii	22	27324,8	12,7
Subvenții	25	504,5	0,3
Prestații sociale	27	3352,4	1,5
Alte cheltuieli	28	587,0	0,4
Transferuri acordate în cadrul bugetului public național	29	3192,8	1,4
Active nefinanciare	3	28333,7	100,0
inclusiv:			
Mijloace fixe	31	10337,7	36,5
Stocuri de materiale circulante	33	17960,0	63,5

Datele din tabel denotă, că partea ponderentă în cheltuielile totale executate revine cheltuielilor de personal, acestea constituind 83,7 % , urmate de : bunuri și servicii - 12,7 % , transferurilor acordate în cadrul bugetului public național - 1,4 % , prestații sociale - 1,5 % , iar altor cheltuieli și subvențiilor le revine corespunzător 0,4% și 0,3%. În activele nefinanciare ponderea cea mai mare revine stocurilor de materiale circulante – 63,5 % iar mijloacelor fixe 36,5 % .

Sarcinile pentru anul 2026

-Asigurarea executarea bugetului raional Cantemir aprobat pentru anul 2026 , la nivel 100% la venituri și cheltuieli .

-Elaborarea prognozei bugetului pentru anul 2027 și politiciii bugetar fiscale, monitorizarea raporturilor între bugetul unității administrative teritoriale de nivelul II și Bugetul de Stat.

- Aprobarea bugetului raional Cantemir pentru anul 2027 în termenii stabiliți de legislație.
- Participarea activă la programele de perfecționare a cadrelor.
- Dotarea cu tehnică și utilaj necesar pentru asigurarea condițiilor normale de activitate.

R A P O R T

privind executarea programului de activitate a Secției Cultură, Turism, Tineret și Sport Cantemir pentru anul 2025

Rețeaua de instituții culturale a raionului este formată din 43 de Case și cămine de cultură, 45 biblioteci publice, Muzeul de istorie și etnografie a ținutului natal s.Tartaul, Muzeul de istorie „Dm.Cantemir”, or. Cantemir. Școala de Arte „Valeriu Hanganu”, cu 2 filiale în satele Baimaclia și Gotești. În procesul de organizare și desfășurare a activităților cultural-artistice au fost implicate toate instituțiile, fiecare urmând responsabilități și obiective determinate.

În scopul educării și familiarizării tinerei generații cu tradițiile populare au fost organizate **7 festivaluri** care cuprind tradiții și obiceiuri populare strămoșești:

1. Festivalul tradițional al primăverii „Mărțișor – 2025”;
2. Festivalul raional al cântecului pascal „Icoana sufletului meu”, ediția a V-a;
3. Festivalul folcloric Regional al tradițiilor și obiceiurilor păstărești „Dragu-mi-i să cânt la stână”;
4. Festivalul concurs internațional al trompetiștilor „Ecolul trompetei nemuritoare” în memoria marelui trompetist al neamului Valeriu Hanganu.
5. Festivalul Regional al etniilor „Unitate prin diversitate”, ediția a- XXII-a.
6. Festivalul regional dedicat Zilei Mondiale a Turismului: „Redescoperirea Turismului, tradiția și autenticitatea satului, promovarea Apelor Termale din satul Gotești”.
7. Festivalul raional al obiceiurilor, datinilor și tradițiilor de iarnă „V-am ura, v-am tot ura”.

În perioada de referință Secția Cultură, Turism, Tineret și Sport Cantemir a organizat următoarele activități culturale, spectacole:

Spectacol literar-muzical „Ziua Națională a Culturii”, susținut de colectivele artistice din raion;

- „Gala Sportivilor Școlii de Sport Cantemir”;
- Serata de odihnă „Femeea taina primăverii”;
- Spectacol folcloric prezentat de formațiile folclorice cu titlul „Model”;
- Spectacol artistic dedicat „Zilei Internaționale a Familiei” și „Ziua Lucrătorului” din domeniul culturii”;
- Reuniune în ritm de dans „Vals de primăvară”;

- Concursul raional de muzică „Mărțișorul copiilor”;
- Show – concursul raional, „Mister Cantemir”;
- Spectacol artistic dedicat Zilei Naționale a Portului Popular „Îmi iubesc portul și vorba”.
- Concursul raional al interpreților de muzică populară „Drag mi-i cântul”, ediția a XV-a;
- Concursul raional al interpreților de muzică ușoară și dans „Crizantema alba”, ediția a XVII-a ;
- Concursul internațional „Miss Cantemir 2025”;
- Serată de Crăciun „În seara de Crăciun ascultăm colinde”.

Pe parcursul anului 2025 colectivele artistice cu titlul „Model” a Secției Cultură și Turism Cantemir au participat la festivaluri, gale, concursuri, saloane, târguri de nivel național/internațional:

1. Eveniment cultural artistic, AO „Plai Înfloritor”, ediția a XXI-a, în cadrul celebrării Zilei Internaționale a Femeii, „Un mărțișor în dar Femeii” - muzica, tradiții moldovenești și ale popoarelor lumii.

Ansamblul folcloric „Izvoce”, s. Victorovca, com. Ciobalaccia.

2. Festivalul Național de Dans Popular „Mândră-i hora strămoșescă”, ediția I - a, oașul Leova, 30.03.2025.

Ansamblul de dans popular „Mocăncuța”, s. Cociulia.

3. Festivalul Folcloric Regional „Sfântul Gheorghe”, or. Tvardița, 04.05.2025.

Ansamblul folcloric „Plamace”, s. Stoianovca.

4. Festivalul Național al dansului popular „Ista-i dansul strămoșesc, ediția a XI-a”, în memoria coregrafului cimișlian Ion Bazatin or. Cimișlia, 15.06.2025.

Ansamblul de dans popular „Mocăncuța”, s. Cociulia.

5. Festival - Concursul Regional de folclor „În poiana dorului”, VI-a, 2025.

r. Ștefan Vodă, s. Popeasca, 15.06.2025.

Ansamblul folcloric „Glia”, s. Hănăseni.

Ansamblul folcloric „La izvoare”, s. Țiganca.

6. Spectacol aniversar „Deag ti-i portul strămoșesc, Busuioc moldovenesc – 35 de ani” or. Cimișlia 29.06.2025.

Ansamblul folcloric „În poiană la izvor”, s. Cîrpești.

Ansamblul folcloric „Semănătorii”, s. Cociulia.

7. Sărbătoarea prilejuită Zilei Dunării – 2025, s. Giurgiulești, r. Cahul, 29.06.2025.

Ansamblul folcloric „Sălcioara”, s. Ciobalaccia.

8. Festivalul Regional de creație populară „Moștenit-am din bătrâni”, ediția 2025, s. Borogani, 20.07.2025.

Ansamblul folcloric „Strămoșeasca”, s. Tartaul.

9. Festivalul Folcloric „Festivalul Zânelor”, ediția 2025, s. Capaclia, 20.07.2025.

Ansamblul folcloric „Semănătorii”, s. Cociulia.

Festivalul Național de Muzică Patriotică „Te cânt Patrie și Neam!”, ediția a III - a, or.Comrat, 22.08.2025, cu participarea tinerilor interpreți din raion.

11. Festivalul Național al Tradițiilor și Obiceiurilor Populare „La omul care mi-i drag”, ediția II-a, 03.08.2025, s. Mingir, r. Hîncești.

Ansamblul folcloric „Mierla Prtutului”, or. Cantemir.

12. Festivalul Internațional de Folclor „Cenghe pee i tața”, satul Asparuhovo, regiunea Dulgopol, Republica Bulgaria, 14.08.2025.

Ansamblul folcloric „Opincuța”, or. Cantemir.

13. Ziua orașului Varna, Republica Bulgaria, 15.08.2025

Ansamblul folcloric „Opincuța”, or. Cantemir.

14. Festivalul Național al Etniilor „Unitate prin diversitate”, ediția XXIV-a, or. Chișinău, Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”, 21.09.2025.

Ansamblul folcloric „Plamace”, s. Stoianovca.

15. Festivalul – Concurs Național de Folclor „Glasul Neamului” – Ediția Sud, în cadrul Programului Național „Acces la Cultură 2025”, orașul Cahul.

Ansamblul folcloric „Mierla Prtutului”, or. Cantemir.

Ansamblul folcloric „Baștina”, com.Baimaclia

16. Festivalul pentru copii și tineret, al tradițiilor și obiceiurilor de iarnă „Sfântă-i datina străbună”, or. Leova.

Ansamblul folcloric „La stîna”, s. Cîrpești.

17. Festivalul Raional „V-am ura, v-am tot ura”, s. Iargara, r. Leova. 21.12. 2025.

Ansamblul folcloric „Opincuța”, or. Cantemir.

Ansamblul folcloric „Glia”, s. Hănăseni.

Obiectivul: Reparația și dotarea instituțiilor de cultură cu utilaj și instrumente, activități artistice.

Pe parcursul anului 2025, s-au efectuat cheltuieli financiare în sumă de **571,2 mii lei**, inclusiv:

- Activități culturale, transport auto – **184,0 mii lei** ;
- Școala de Arte „Valeriu Hanganu”, reparație capitală – **176,9 mii lei**;
- Procurarea instrumentelor muzicale - **161,0 mii lei**;
- Procurarea tehnicii de calcul – **49,3 mii lei**;

Obiectivul: Organizarea și desfășurarea seminarelor pentru angajații instituțiilor de cultură.

Conform programului de activitate cu privire la formarea profesională de bază a personalului din instituțiile de cultură, case raionale, muzee, biblioteci pe parcursul anului s-au desfășurat sesiuni pentru personalul de specialitate:

- 1) Atelier de confecționarea măștișoarelor „Măștișotul – firul tradiției”,
- 2) Seminar metodic „Organizarea și gestionarea unei formații artistice”
- 3) Seminar raional: „Costumul popular – element de expresie scenică în cadrul formațiilor folclorice”.
- 4) Perfecționarea activității formațiilor folclorice prin evaluare, analiză și planificare metodică”,
- 5) Ședință anuală de evaluare și planificare a activităților lucrătorilor din domeniul culturii.

Conducătorii artistici au primit asistență metodologică, la întocmirea corectă a documentației în procesul de pregătire a unei activități artistice.

În cadrul seminarelor au fost relatate următoarele subiecte: „Elaborarea unui scenariu”, „Promovarea culturii tradiționale prin intermediul instituțiilor culturale din raion”, „Standardele de excelență pentru un colectiv Model”, „Totalizări și aspect metodice cu privire la raportul de activitate pentru anul 2025” „Raportul analitic”, de asemenea specialiștii au primit asistență metodologică la întocmirea corectă a documentației de evidență și a proceselor verbale de casare. Au participat la consultații practice pentru noii angajați din bibliotecile teritoriale, sesiuni online organizată de Centrul de Formare Profesională Continuă a BNRM, Biblioteca Municipală „B.P.Hașdeu”, ABRM, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă. Cursul de formare profesională de scurtă durată în volum de 75 ore „Tendințe actuale în activitatea bibliotecilor din R.M”, organizatori USM Chișinău desfășurată în regim on-line, coordonate de Departamentul Formare Continuă a USM, ateliere de planificare a activităților la subiectele principale: analize la procesul de complectare a Raportului ORT, formularele statistice 1C, 6C, 7C, 8C, documente de standartizare în domeniul de activitate culturală artistică. Organizarea seminarului cu conducătorii caselor, căminelor de cultură din raion cu privire la completarea rapoartelor statistice.

Organizarea seminarilor cu acordarea asistenței metodice lucrătorilor din căminele culturale, biblioteci, muzeele din raion, participarea în cadrul atelierilor organizate de Centrul Național de Conservare și Promovare a Patrimoniului Cultural Imaterial (CNCPPCI).

Obiectivul: Promovarea lecturii în contextul Programului Național Lectura Central personalul din bibliotecile publice au participat:

În contextul Hotărârii Parlamentului de a declara anul 2025 – „Anul Mihai Eminescu”, o atenție deosebită a fost acordată comemorării „omului deplin al culturii românești prin promovarea multidimensională a creației acestuia și a moștenirii literare și artistice adiacente.

Biblioteca Publică Raională Cantemir s-a implicat activ în cadrul programelor de nivel național, „Programul Național LecturaCentral”, campaniilor „Citim cu voce tare”, „Citim împreună”. Au desfășurate în sălile Bibliotecii Publice raionale conform programului de activitate, a inclus o varietate de activități:

17.01.2025 – Spectacol literar-muzical deosebit, dedicat Zilei Culturii Naționale și celebrării a 175 de ani de la nașterea poetului național Mihai Eminescu. Au participat 250 persoane.

15.01.2025 – 30.01.2025 - în cadrul Anului 2025 - Mihai Eminescu și a Campaniei Naționale „Citim cu voce tare împreună”, 50 elevi de la Instituția Publică Gimnaziul "Mihai Eminescu" or. Cantemir au participat la clubul de lectură celebrând moștenirea literară a lui Mihai Eminescu, aducând poezia sa mai aproape de sufletele noastre.

12.03.2025 - Atelierul de planificare „Implicăm (organizăm) activitatea bibliotecilor publice”, organizat de Secția Cultură, Turism, Tineret și Sport Cantemir.

26.03.2025 - Simpozionului Național „Anul Biblioteconomic: Implicarea bibliotecilor în susținerea și realizarea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”.

04.04. 2025 - Biblioteca Publică din Țiganca, a avut loc o întâlnire de suflet cu scriitoarea, poeta și publicista Nina Josu, în cadrul Programului Național LecturaCentral și al Campaniei „Scriitorul la el acasă”, organizat de Ministerul Culturii al Republicii Moldova și Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Au participat 80 elevi, profesori, oameni din comunitate.

07.04.2025 - Biblioteca Publică Hănăseni a organizat o întâlnire deosebită cu poetul, scriitorul, dramaturgul și folcloristul Iulian Filip, Maestru în Artă și doctor în filologie, în cadrul Programului Național LecturaCentral și al Campaniei „Scriitorul la el acasă” organizat de Ministerul Culturii al Republicii Moldova și Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Au participat peste 300 de persoane: elevi, profesori, bibliotecari și oameni ai comunității.

16.04.2025 - Prezentare de carte „Pe cea vale, la Țiganca...” semnat de cunoscutul scriitor, publicist și jurnalist Ion Domenco. Au participat peste 60 persoane dintre care elevi, profesori, jurnaliști, preoți, scriitori și bibliotecari.

17.04.2025 - Lecție Publică în contextul Zilei comemorării victimelor foametei din 1946-1947, care se marchează în fiecare an în cea de-a treia sâmbătă din aprilie. Evenimentul online cu genericul Citim din „Cartea foametei” de Larisa Turea: maraton de lectură și un minut de reculegere în 100 de biblioteci.

30.04.2025 - Lansarea cărții „Surori gemene” de Preotul Anatol Cristea – o lucrare profundă, marcată de reflecție și sensibilitate. Au participat peste 60 persoane dintre care elevi, profesori, jurnaliști, preoți, scriitori și bibliotecari.

05.05.2025 - Biblioteca Publică Raională a organizat evenimentul dedicat celei de-a XXXIV-a ediție a Concursului Național de Lectură „La izvoarele înțelepciunii”, etapa raională, dedicată scriitorului Aureliu Busuioc. Scopul concursului este promovarea lecturii în rândurile elevilor și familiarizării lor cu viața, activitatea și creația personalităților din literatură și cultură. Au participat 30 elevi din clasele a IX – XI-a a Liceului Teoretic „Dm. Cantemir” și o elevă a gimnaziului ”Mihai Eminescu” din orașul Cantemir.

12.05.2025 - Întâlnire cu scriitoarea Maria Pilchin în incinta Bibliotecii pentru copii „Grigore Vieru”. Au participat peste 50 de persoane dintre care: elevi, profesorii Școlii de Arte „V.Hanganu”, Instituția Publică Gimnaziul "Mihai Eminescu" or. Cantemir.

15.05.2025 – Ziua Lucrătorului din Domeniul Culturii și Ziua Familiei, eveniment deosebit organizat și desfășurat la Casa Raională de Cultură „Nicolae Sulac”, două sărbători marcante care au adunat un public numeros și iubitor de frumos.

21.05 2025 - S-a desfășurat evenimentul de atestare a cadrelor bibliotecare în conformitate cu Regulamentul privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din biblioteci, aprobat prin ordinul Ministerului Culturii nr.17/2015 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 115-123, art. nr. 749). Scopul atestării personalului de specialitate din biblioteci este aprecierea nivelului de cunoștințe și aptitudini profesionale, precum și stimularea perfecționării abilităților profesionale și sporirii eficienței activității zi de zi. Comisia de atestare a confirmat/conferit categoriile de calificare a personalului de specialitate pentru 4 bibliotecari.

03.06.2025 - Conferința Zonală SUD, cu genericul: „Implicarea bibliotecilor în transformarea digitală: oportunități și provocări”. Subiectele abordate în cadrul Conferinței Zonale au fost axate pe:

- Formarea profesională continuă în era digitală;
- Cultură și patrimoniu – imperativ al unui viitor digitalizat;
- Inovație, sustenabilitate și reziliență – contribuții ale bibliotecarilor în dezvoltarea capacităților membrilor comunității;
- Anul 2025 – Anul Mihai Eminescu. Sporirea imaginii bibliotecii și a bibliotecarului în comunitate, promovarea valorilor europene – constanta activităților pe termen lung.

18.06.2025 - Ședința metodică: „Proiecte de lectură estivală, obiective și cerințe specifice în activitatea bibliotecilor publice”, cu participarea bibliotecarilor din bibliotecile publice raionul Cantemir,

03.07.2025 Atelierul Democrației – un exercițiu de implicare civică activă!

26.08.2025 Atelierul de informare pentru bibliotecarii din rețeaua Cantemir, a Concursului „Biblio R.A.F.T. electoral”.

02.09.2025 Training-ul online „Cultura vorbirii în limba română”.

04.09.2025 Atelierul de lucru „Votează informat”, organizat în cadrul concursului Biblio-RAFT electoral.

10.09.2025 „Drepturile electorale ale femeilor – pilon al democrației.

12.09.2025 Activitatea cu genericul „Codul electoral”, dedicată informării și sensibilizării tinerilor în ceea ce privește procesul electoral și rolul lor activ în societate.

15.09.2025 Democrația în lume și în țară.

18.09.2025 „Valorile care ne unesc. Miturile despre Uniunea Europeană”

24.09.2025 Atelier de informare dedicat persoanelor cu dezabilități, desfășurat în cadrul concursului „Biblio-raft electoral”

25.09.2025 Inițiativa civică „Cantemir pune umărul activitate de informare cu genericul „Alegerile încep cu noi”.

03.11.2025 Reuniune profesională zonală cu genericul „Bibliotecile – contribuții la transformarea comunităților prin educarea lecturii”.

12.11.2025 Sesiunea consultativă „Evaluarea bibliotecilor: prevederi reglementare noi”

26.11.2025 Forumul Managerilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci, ediția a 30-a, desfășurat sub genericul: „Dezvoltarea colecțiilor ca bază pentru edificarea unei infrastructuri solide de partajare a cunoștințelor”.

28.11.2025 Trainingul profesional online „Evaluarea bibliotecii: prevederi reglementare noi”.

02.12.2025 Atelier dedicat consolidării capacităților profesionale ale bibliotecarilor din rețeaua Cantemir.

03.12.2025 Sesiune consultativă „Raportul statistic și analitic, anul 2025 – Produse intelectuale ale bibliotecii”.

Activitățile organizate și desfășurate au fost reflectate și promovate pe rețelele de socializare, pe pagina de Facebook a Secției Cultură, Turism, Tineret și Sport, precum și pe pagina Consiliului Raional Cantemir.

De asemenea, au fost oferite instruiri metodologice și practice bibliotecarilor nou-angajați din bibliotecile publice: Acui, Enichioi, Șamalia și Țolicea, cu privire la completarea Raportului lunar ORT, Formularul statistic 6-C, elaborarea și actualizarea e-Portofoliului bibliotecii, întocmirea corectă a documentației de evidență, precum și perfectarea proceselor-verbale de casare a documentelor.

La data de 17 octombrie 2025 a avut loc premiarea câștigătorilor concursului „Biblio-R.A.F.T. electoral”, ediția 2025. Biblioteca Publică Raională Cantemir a obținut locul I la nivel de republică, fiind premiată cu un laptop și software, în valoare totală de 10 000 lei. Totodată, Biblioteca Publică Baimaclia, deținătoarea locului III, a fost premiată cu o imprimantă, în valoare de 5 000 lei.

Obiectivul: Dezvoltarea și prelucrarea colecțiilor și publicațiilor seriale:

În cursul anului 2025 au fost prelucrate 3973 de exemplare de publicații și înregistrate în mod tradițional în Registrele de inventar și incluse în Registrele de Miscare a documentelor de evidență. Au fost scoase din circuit publicații deteriorate, depășite moral, nesolicitate în număr de 2196 u.m. din care în limba română 1070 de u.m. Scopul și obiectivele generale a Serviciului Dezvoltare Evidență și prelucrare a colecțiilor a Bibliotecii Publice Raionale sunt axate pe continua dezvoltare, completare și consolidare a colecțiilor de documente, și publicațiilor seriale, pentru a asigura o rată optimă de înnoire a colecțiilor conform Legii nr.160/2017 cu privire la biblioteci.

Completarea colecțiilor s-a efectuat prin achiziții și donații, toate bibliotecile au beneficiat de donațiile ale Ministerul Culturii. Donație de carte a fost primită din partea Asociației BOOKIST din Popești-Leordeni, județul Ilfov, România. Volumele donate vor îmbogăți fondul de carte al bibliotecii și vor oferi cititorilor noștri noi oportunități de lectură, cunoaștere și dezvoltare culturală.

Toate achizițiile noi ale BPR Cantemir au fost înregistrate în catalogul partajat SIBIMOL, în anul 2025 au fost integrate în SIBIMOL – 212 de exemplare. Numărul total al titlurilor integrate de BPR Cantemir în SIBIMOL a ajuns la 16600. Ca urmare, biblioteca ocupă locul 5 la nivel național atât după numărul de titluri noi adăugate, cât și după totalul titlurilor integrate. Integrarea colecțiilor în catalogul național SIBIMOL, BPR Cantemir asigură acces liber la raft pentru 100 % din colecția sa de documente.

De asemenea, un număr de 25 de biblioteci publice din raion au beneficiat, pe parcursul anului 2025, de donații de carte din fondul de schimb-rezervă al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”.

Obiectivul: Dezvoltarea și promovarea turismului în raion. Susținerea și sprijinirea antreprenoriatului din domeniul turismului:

Pe parcursul anului 2025, în cadrul Muzeului Etnografic din orașul Cantemir, în baza Acordului de Colaborare între părți cu primăria orașului Cantemir, la data de 16 mai 2025, a fost organizat atelierul de lucru cu prilejul Zilei Internaționale a Muzeelor cu genericul: „Să ne păstrăm trecutul, pentru a ne crea viitorul”, accentuând importanța patrimoniului cultural în formarea identității generației viitoare.

10.06.2025 - în colaborare cu filiala bibliotecii publice pentru copii „Grigore Vieru” și Muzeului Etnografic din orașul Cantemir, a fost organizată excursia la o stână pitorească din satul Stoianovca. Au participat copii în număr de 24 și maturi în număr de 10 persoane.

26.06.2025 - în incinta Bibliotecii Publice Raionale Cantemir, au fost găzduiți meșterii populari din raion într-un atelier de lucru, în contextual „Zilei Naționale a Portului Popular”, au participat 12 persoane.

30.06.2025 - SCTTS Cantemir împreună cu echipa Inno Village, și colaboratorii proiectului Village Travel Bot, finanțat de UE, am efectuat o vizită la comunitatea etnică bulgară din satul Stoianovca – patrimoniu viu și tradiții autentice. Gazdele noastre au fost membrii formației folclorice „Plamăce”. Au participat 19 persoane.

Pe parcursul anului 2025, în incinta Bibliotecii Publice Raionale Cantemir, la data de 15.08.2025 a fost organizat un eveniment important dedicat cetățenilor moldoveni aflați peste hotarele țării cu titlul: „Zilele Diasporei – Împreună pentru viitorul Republicii Moldova”. Au participat 45 persoane (inclusiv copii).

18.09.2025 - în incinta Bibliotecii Publice Raionale Cantemir, a fost petrecută instruirea cu tematica: “Valorile care ne unesc. Mituri despre Uniunea Europeană”. Organizat în parteneriat cu BPR Cantemir, susținută de D-na Victoria Isac. Au participat 20 persoane.

26.09.2025 - în incinta Palatului Republicii a fost petrecut Forumul de Turism Medical – un eveniment internațional de prestigiu, organizat de Asociația de Turism din Moldova, sub egida Consiliului Global al Turismului Medical (GHTC). Au participat peste 90 delegați din 50 țări.

12.10.2025 – a fost organizată și desfășurată activitatea culturală „Zilele Mondiale a Turismului” cu genericul „Redescoperă turismul, tradiția și autenticitatea satului” și promovării izvorului cu Ape Termale a comunei Gotești. Au participat 500 persoane.

14.10.2025 – eveniment de lansare a Rutei Gastronomice Transfrontaliere România-Republica Moldova, organizat de Ministerul Culturii al Republicii Moldova și Oficiul Național al Turismului în incinta spațiului pentru evenimente „Hill & Vallez” raionul Orhei. Aceasta a cuprins 25 de obiective turistice din 17 raioane, au participat 300 persoane.

Obiectivul: Dezvoltarea și promovarea activităților sportive în raion cu implicarea tinerilor în activități sportive organizate. Au fost organizate adunări generale a tinerilor în localitățile raionului pentru a crea Consilii locale ale Tinerilor, delegarea candidaților la funcția de membru în cadrul Consiliului raional a Tinerilor Cantemir. A fost efectuat sondajul sociologic despre identificarea necesităților și provocărilor tinerilor din raionul Cantemir în anul 2025. Pe parcursul anului 2025 în 13 localități membre ale GAL- lui Colinele Tigheciului, au fost create 8 grupuri locale ale tinerilor care au participat la identificarea problemelor din localitate și soluționarea lor prin implementarea proiectelor de dezvoltare socială a comunității.

Au fost organizate pe parcursul anului ședințe raionale la data de 02.10.2025 și 15.10.2025 cu tinerii delegați din localități privind consituirea Consiliului raional a tinerilor Cantemir.

Promovarea spiritului civic în rândul tinerilor și dezvoltarea sectorului de voluntariat;

A fost creat grupul de lucru pentru elaborarea strategiei raionale de tineret 2025-2027.

Dezvoltarea serviciilor pentru tineret și asigurarea accesului tuturor tinerilor, inclusiv al celor cu oportunități reduse. Au fost organizate 5 seminare informative pentru 60 tineri privind promovarea unui mod de viață sănătos în parteneriat cu Centrul de sănătate prietenos tinerilor din Cantemir.

Au fost organizate 4 seminare informative pentru 50 tineri privind promovarea unui mod de viață sănătos în parteneriat cu Centrul de sănătate prietenos tinerilor din Cantemir. A fost organizat Campingul de scouti în parteneriat cu Organizația de scouti-BAIMAC, cu participarea 35 de tineri și 8 tineri refugiați. A fost implementat proiectul în raionul Cantemir „O societate în care fiecare fată și băiat crește cu demnitate și respect,, în parteneriat cu AO „Parteneriate pentru fiecare copil” a fost creat Consiliul Consultativ a Copiilor din raionul Cantemir.

Dezvoltarea sportului în masă și promovarea sportului. Turneul raional la mini-fotbal „Cupa Președintelui” masculin 15 și 20 februarie 2025, cu participarea a 12 echipe din localitățile raionului pe terenul din s.Stoianovca raionul Cantemir.

Turneul raional la fotbal “Cupa Președintelui” (masculin și feminin) 9 mai 2025, cu participarea a 6/5 echipe din localitățile raionului în sălile de sport din satul Cociulia raionul Cantemir.

Turneul raional la mini – fotbal “Cupa Președintelui” (30 aprilie- 9 mai), cu participarea a 15 echipe din localitățile raionului, pe terenurile artificiale din satele Ciobacallcia, Cîrpești și Stoianovca.

Turneul raional ”Cupa satelor” la fotbal 18-26 iunie, cu participarea a 12 echipe din localitățile raionului, pe terenurile de fotbal din satele Pleșeni, Lărguța și Baimaclia.

Turneul raional la Tenis de masă, șah și dame.

Turneul raional „Cupa Satelor” la fotbal 27 august 2025, cu participarea a 14 echipe din localitățile raionului. Turneul raional „Cupa Independenței” la fotbal 27 august 2025, cu participarea a 12 echipe din localitățile raionului. Turneul raional „Cupa Tineretului” la fotbal octombrie- noiembrie, cu participarea a 8 echipe din localitățile raionului. Luna Națională a Tineretului. Turneul raional „Cupa Președintelui” la volei (masculin și feminin) în luna noiembrie, cu participarea a 10/9 echipe din localitățile raionului. Turneul raional „Cupa Președintelui”, la baschet masculin și feminin în luna decembrie cu participarea a 10/8 echipe din localitățile raionului. Turneul la lupte libere 20 echipe satul Lingura.

Obiectivul: Promovarea patrimoniului Cultural.

În anul 2025 au fost promovate pe pagina WEB activitățile Secției Cultură, Turism, Tineret și Sport cu descrierea succintă a instituțiilor de cultură, activitatea în imagini a Secției Cultură, Turism, Tineret și Sport Cantemir, Biblioteca publică raională, Casa raională de Cultură „Nicolae Sulac”, Școala de Arte „V. Hanganu”, Muzeul de istorie „Dm. Cantemir”, colectivele artistice cu titlul „Model”, precum și schimb de experiență culturală în cadrul acordurilor de colaborare ale Secției Cultură, Turism, Tineret și Sport Cantemir cu diverși parteneri.

În cadrul Programului „Acces la cultură”, al Ministerului Culturii, în anul 2025 au fost depuse două proiecte culturale, din care au fost selectat doar un proiect Festivalul concurs internațional al trompetiștilor „Ecoul trompetei nemuritoare” în memoria

marelui trompetist al neamului Valeriu Hanganu din satul Cociulia. Suma totală a finanțării a constituit – 65,0 mii lei.

Obiectivul: Participarea colectivelor artistice din raion în emisiuni televizate:

În perioada de raportare, colective artistice din raion au participat la emisiuni televizate, contribuind la promovarea patrimoniului cultural local. Televiziunea Publică a invitat în platoul emisiunii „La noi în sat” Ansamblul folcloric de dans popular cu titlu onorific „Model” „Mocăncuța”, din satul Cociulia care a prezentat un program artistic reprezentativ.

Totodată, Ansamblul folcloric „Izvorce” din satul Victorovca, comuna Ciobalaccia, a participat la filmările televizate „Un mărișor în dar Femeii - muzica, tradiții moldovenești și ale popoarelor lumii”, la invitația AO „Plai Înfloritor”.

Secția Cultură și Turism pentru anul 2025 își propune realizarea următoarelor obiective:

Obiectivul: Organizarea manifestărilor culturale de avangură la nivel, raional, național și internațional.

Acțiunile obiectivului sunt: Spectacole literar-muzicale susținute de colectivele artistice din raion în cadrul sărbătorii „Ziua Națională a Culturii”. Concursul Internațional de promovare a tinerilor talente „Bravo-Bravissimo”. Festivalul raional „Mărișor-2025” Serata de odihnă „Femeia taina primăverii”, dedicată Zilei Internaționale a femeii. Concursul raional de muzică: „Mărișorul copiilor 2025” Show – concursul raional, cu genericul „Mister Cantemir”. Participarea la concursul literar național „La izvoarele înțelepciunii”. Festivalul raional al cântecului pascal „Icoana sufletului meu”. Reuniunea în ritm de dans „Vals de primăvară”. Serată de omagiere a lucrătorilor culturii „Un neam bogat, o cultură bogată”. Concurs raional al cântecului „Pe pământul mare un copil e o floare”, dedicat Zilei Mondiale a copilului. Spectacol – teatralizat dedicat: zilei Sânzienelor cu genericul „Drăgaica”. Festivalul raional al cântecului, dansului și portului popular „Joc și cântec de la Prut”, în cadrul sărbătorilor naționale „Ziua Independenței” și „Limba noastră”. Festivalul raional al Etniilor „Unitate prin diversitate”. Concursul raional al interpreților de muzică populară „Drag mi-i cântul”. Festivalul regional de muzică populară „Asta-i floarea lui Sulac”. Concursul interpreților de muzică ușoară și a dansului modern „Crizantema albă”. Show – concurs „Miss Cantemir” cu genericul „Vivat tineret”. Spectacol tradițional „Păzitul usturoiului de „Sf. Andrei”. Spectacol teatralizat dedicat sărbătorilor de iarnă, cu genericul „Zilele de Crăciun”. Festivalul raional al obiceiurilor, datinilor și tradițiilor de iarnă „V-am ura, v-am tot ura”.

Obiectivul: Păstrarea, conservarea și punerea în valoare a folclorului local, obiceiurilor și tradițiilor la nivel local, național și internațional.

Acțiunile obiectivului sunt: Studiarea zonei folclorice și posibilitățile de punere în valoare a tezaurului folcloric local și a portului popular. Promovarea folclorului local în mass-media, participarea colectivelor la emisiuni radiotelevizate.

Obiectivul: Sprijinirea financiară a activităților culturale realizate în beneficiul cetățenilor.

Programarea surselor financiare pentru susținerea activităților culturale.

Obiectivul: Organizarea ședințelor de lucru a lucrătorilor din domeniul culturii.

Planificarea activităților culturale: implicăm, organizăm sesiuni de lucru. Conferință: „Consolidarea relațiilor dintre bibliotecă și comunitate. Participarea la ateliere online „Zoom – platforma de instruire la distanță”.

Obiectivul: Crearea și consolidarea activităților turistice prin valorificarea potențialului turistic al raionului Cantemir.

Includerea componentei turism în strategiile/programele de dezvoltare a localităților. Elaborarea planului de acțiuni de interes turistic (APL I). Identificarea instrumentelor de promovare turistică. Accesarea fondurilor nerambursabile în vederea îmbunătățirii infrastructurii turistice. Identificarea și valorificarea oportunităților investiționale.

Președintele ședinței

Sergiu BUTUC

Contrasemnează:

Secretară a consiliului raional

Ludmila ȚURCANU